

Jaarbericht 2020

Enduris B.V.

Inhoudsopgave

Jaarrekening 2020

Inleiding	4
Winst- en verliesrekening	5
Overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	6
Balans (voor bestemming van het resultaat)	7
Kasstroomoverzicht	8
Mutatieoverzicht eigen vermogen	9
Toelichting op de jaarrekening	10
Toelichting op de winst en verliesrekening	30

Overige gegevens

Statutaire bepalingen inzake de winstbestemming	51
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	52

Bijlagen

Verklaring ex artikel 18	54
Verklaring naleving gedragscode voor netbeheerders	55

Jaarrekening

Inleiding

Enduris B.V. (verder: Enduris) is een besloten vennootschap naar Nederlands recht, statutair gevestigd te Goes, houdstermaatschappij van dochterondernemingen en geregistreerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 22042932.

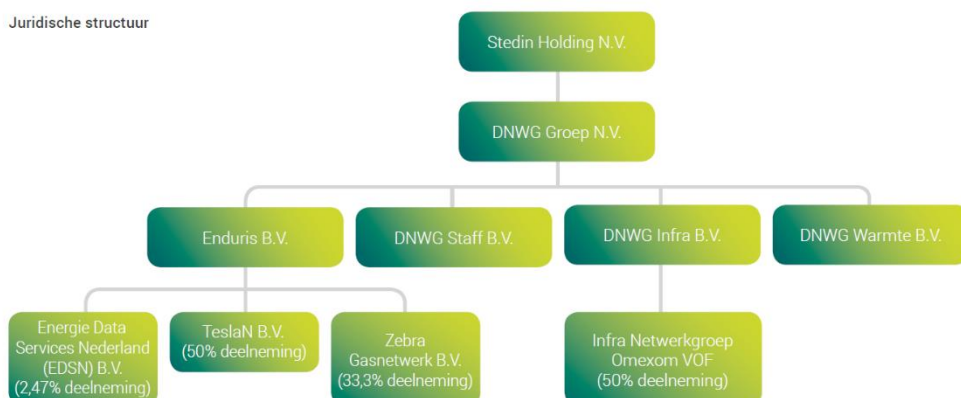
Enduris B.V. is onderdeel van de Stedin Groep met aan het hoofd Stedin Holding N.V. (verder: Stedin Holding). Binnen de Stedin Groep is Enduris eigenaar van de elektriciteits- en gasnetwerken in de provincie Zeeland. Vanuit die hoedanigheid is Enduris verantwoordelijk voor het uitvoeren van de gereguleerde activiteiten die staan in de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet en die op een netbeheerder van toepassing zijn.

In hoofdlijnen betreft dit:

- het aanleggen, onderhouden, uitbreiden en vernieuwen van elektriciteits- en gasnetten inclusief het
- realiseren van aansluitingen;
- het distribueren van elektriciteit en gas over deze netten;
- het waarborgen van de veiligheid en betrouwbaarheid van de netten;
- het faciliteren van de energiemarkt.

Enduris distribueert gas en elektriciteit naar ruim 200.000 klanten. Deze klanten zijn inwoners en bedrijven in de provincie Zeeland. Stedin Holding heeft het eigendom van alle aandelen Enduris. De jaarcijfers 2020 van Enduris zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Stedin Holding N.V. als onderdeel van het jaarverslag van Stedin Groep 2020. Stedin Holding N.V. heeft een aansprakelijkheidsverklaring afgegeven ten aanzien van de verplichtingen van Enduris. Uit hoofde van toepassing van artikel 2:403 BW is Enduris in principe vrijgesteld van de verplichting tot openbaarmaking van de jaarrekening in het handelsregister van de Kamer van Koophandel. Op grond van artikel 43, lid 7 Elektriciteitswet 1998 en artikel 32 lid 10 Gaswet is Enduris overigens verplicht om een jaarrekening op te stellen en openbaar te maken. De juridische structuur van DNWG wijkt nadrukkelijk af van de operationele structuur. Dit hangt samen met de bijzondere positie van de netbeheerder en de hieraan gerelateerde strikte wetgeving. De juridische structuur kent een aparte Staff BV (met al het personeel) en een entiteit waarin de werkzaamheden plaatsvinden (Infra BV) van waaruit doorbelastingen plaatsvinden naar de netbeheerder, Enduris BV. Operationeel werken de afdelingen van DNWG los van deze juridische structuur met elkaar samen. Enduris heeft vanaf mei 2015 een aandeel van 50% in een joint operation, te weten TeslaN B.V. In deze strategische samenwerking met TenneT TSO B.V. worden werkzaamheden op het gebied van het beheer, instandhouding en onderhoud en oplossing van storingen van hoogspanning, tussenspanning en complexe middenspanning in Zeeland gezamenlijk uitgevoerd.

Juridische structuur

Winst- en verliesrekening

(bedragen x 1.000 euro)

	Toelichting	2020	2019
Netto omzet	6	123.665	120.364
Overige bedrijfsopbrengsten	7	1.589	1.442
Totaal bedrijfsopbrengsten		125.254	121.806
Diensten van derden, materialen en andere externe kosten	8	55.740	50.642
Inkoopwaarde van de omzet	9	21.572	17.813
Overige bedrijfskosten	10	7.749	8.695
Afschrijvingen	11	27.696	26.459
Totaal bedrijfskosten		112.756	103.609
Bedrijfsresultaat		12.498	18.197
Financiële baten en lasten	12	-2.903	-3.499
Resultaat deelnemingen	17	845	-2.861
Resultaat vóór belasting		10.440	11.837
Vennootschapsbelasting	13	2.426	3.396
Resultaat in het jaar na belasting		8.014	8.441

Overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

(bedragen x 1.000 euro)

	2020	2019
Resultaat in het jaar na belasting gerealiseerd	8.014	8.441
Niet-gerealiseerde resultaten	-	-
Totaal van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	8.014	8.441

Balans (voor bestemming van het resultaat)

(bedragen x 1.000 euro)

Toelichting		31-12-2020	31-12-2019
Activa			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	14	5.409	7.532
Materiële vaste activa	15	594.759	556.898
Gebruiksrecht vaste activa	16	368	709
Financiële vaste activa	17		
- Deelnemingen	17	4.015	3.171
- Leningen u/g	17	1.613	1.434
- Uitgestelde belastingvorderingen	23a	-	1.734
		606.163	571.478
Vlottende activa			
Onderhanden projecten voor derden	18	1.559	1.813
Debiteuren	19	15.626	15.155
Vorderingen op verbonden partijen	30	2.404	2.179
Overlopende activa		984	329
Liquide middelen	20	2.893	552
		23.466	20.028
Totaal		629.629	591.506
Passiva			
Eigen vermogen			
Gestort aandelenkapitaal	21	18	18
Agioreserve	21	140.149	140.149
Wettelijke reserve deelnemingen	21	237	174
Wettelijke reserve inzake ontwikkelingskosten	21	3.092	5.287
Overige reserves	21	130.628	119.970
Onverdeelde winst	21	8.014	8.441
		282.139	274.039
Langlopende verplichtingen			
Voorzieningen	22	337	1.100
Uitgestelde belastingverplichtingen	23a	188	-
Leaseverplichtingen	23	311	654
Leningen o/g groep	24/30	150.000	150.000
Vooruit ontvangen bijdragen van derden	25	103.217	94.183
		254.054	245.937
Kortlopende verplichtingen			
Handels crediteuren en overige schulden	26	11.777	8.410
Belastingen	27	3.405	3.736
Schulden aan verbonden partijen	30	75.746	57.275
Kortlopend gedeelte voorzieningen	22	437	732
Onderhanden projecten voor derden	28	2.072	1.377
		93.436	71.530
Totaal		629.629	591.506

Kasstroomoverzicht

(bedragen x 1.000 euro)

	Toelichting	2020	2019
Uit operationele activiteiten			
Bedrijfsresultaat		12.498	18.197
Afschrijvingen	11	27.696	26.459
Correctie vooruitontvangen omzet	25	-2.670	-2.478
Mutatie voorzieningen	22	-1.058	-139
Mutatie onderhanden werk	18/28	949	-824
Mutatie debiteuren	20	-471	-1.929
Mutatie Handels crediteuren en overige schulden	26	3.368	-1.838
Mutatie vorderingen/schulden aan verbonden partijen	24/30	14.305	-3.907
Mutatie overlopende activa		-655	-67
Mutatie belasting gerelateerde verplichtingen	27	-331	
Uit bedrijfsactiviteiten		53.631	33.474
Kasstromen voortvloeiend uit betaalde rente	12	-15	-91
Kasstromen voortvloeiend uit ontvangen rente	12	12	39
Kasstromen voortvloeiend uit winstbelastingen	13	-17	-
Kasstroom uit operationele activiteiten		53.611	33.422
Uit investeringsactiviteiten			
Investerings in (im)materiële vaste activa	14/15/16	-63.908	-67.786
Ontvangen bijdrage aansluitkosten / Amortisatie bijdrage aansluitkosten	25	13.159	11.308
Uitgifte nieuwe lening u/g	17	-503	-349
Aflossing bestaande lening u/g	17	324	280
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-50.928	-56.547
Uit financieringsactiviteiten			
Uitgekeerde dividenden			-
Opgenomen gelden van verbonden partijen	30	-	20.000
Betaling leaseverplichtingen	23	-342	-426
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-342	19.574
Kasstroomontwikkeling in het jaar		2.341	-3.551
Saldo liquide middelen begin boekjaar		552	4.103
Saldo liquide middelen ultimo boekjaar		2.893	552

Met ingang van 2020 is de ontvangen bijdrage aansluitkosten als separaat onderdeel van de kasstroom uit investeringsactiviteiten opgenomen. De vergelijkende cijfers 2019 zijn hiervoor aangepast. Deze aanpassing is doorgevoerd vanwege het langlopende karakter van de bijdrage aansluitkosten en voor vergelijkbaarheid met marktpartijen.

Mutatieoverzicht eigen vermogen

(bedragen x 1.000 euro)

	Gestort aandelen- kapitaal	Agio-reserve	Wettelijke reserve deelnemingen	Wettelijke reserve inzake ontwikkelingskosten	Overige reserves	Onverdeelde winst	Totaal
Stand per 1 januari 2019	18	140.149	2.044	8.091	99.229	16.067	265.598
Winstverdeling 2018	-	-	-	-	16.067	-16.067	-
Dividend uitkering	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat deelneming	-	-	-2.861	-	2.861	-	-
Dividend uitkering deelneming	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie wettelijke reserve deelneming Zebra	-	-	941	-	-941	-	-
Overige mutaties	-	-	50	-2.804	2.754	-	-
Totaal van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	-	-	-	-	-	8.441	8.441
Stand per 31 december 2019	18	140.149	174	5.287	119.970	8.441	274.039
Winstverdeling 2019	-	-	-	-	8.441	-8.441	-
Dividend uitkering	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat deelneming	-	-	845	-	-845	-	-
Dividend uitkering deelneming	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie wettelijke reserve deelneming Zebra	-	-	-845	-	845	-	-
Overige mutaties	-	-	63	-2.195	2.217	-	85
Totaal van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	-	-	-	-	-	8.014	8.014
Stand per 31 december 2020	18	140.149	237	3.092	130.629	8.014	282.138

De wettelijke reserve deelnemingen betreft de niet uitgekeerde winst uit joint operation TeslaN en deelneming Zebra. In de post wettelijke reserve inzake ontwikkelingskosten zijn de geactiveerde ontwikkelingskosten van de immateriële vaste activa opgenomen. Deze wettelijke reserve is niet vrij uitkeerbaar. Zie toelichting 21 Eigen vermogen voor nadere informatie over het eigen vermogen.

Toelichting op de jaarrekening

Grondslagen voor financiële verslaggeving

Algemeen

Enduris B.V. (KvK 22042932) maakt sinds 13 juni 2017 deel uit van de Stedin Groep en is opgericht op 22 oktober 1998. Per 9 juli 2002 is DELTA Netwerkbedrijf Gas B.V. (voorheen genoemd: DELTA Netwerkbedrijf B.V.) een juridische fusie aangegaan met DELTA Gas Grid B.V., waarna beide vennootschappen zijn opgegaan in Enduris B.V. (verder Enduris). Enduris is statutair gevestigd in Goes. De activiteiten zijn gehuisvest in Goes. De DNWG Groep NV (verder: DNWG) bezit per 26 april 2010 100% van de aandelen van Enduris. De belangrijkste activiteit van Enduris is het realiseren van een veilige, betrouwbare en betaalbare energievoorziening. Dit doet Enduris enerzijds door het aanleggen, beheren en toekomstbestendig maken van de elektriciteits- en gasnetten en anderzijds door het faciliteren van de energiemarkt en het daartoe verrichten van alle taken welke in gevolge van artikel 16 lid 1 van de Elektriciteitswet 1998 en in de Gaswet op een netbeheerder, als bedoeld artikel 10 lid 3 van de Elektriciteitswet 1998 respectievelijk artikel 2 lid 1 van de Gaswet rusten, alsmede al hetgeen daarmee verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord, mits binnen de wettelijke voorschriften van de Elektriciteitswet 1998 respectievelijk Gaswet. Enduris is actief in de provincie Zeeland. Enduris opereert naast de andere Nederlandse regionale netbeheerders in een gereguleerde markt. Iedere regionale netbeheerder is een monopolist binnen zijn verzorgingsgebied. Regulering houdt in dat de taken die de netbeheerder uitvoert bij wet bepaald zijn en de tarieven bepaald worden door de Autoriteit Consument en Markt (ACM). Het reguleringsmodel stimuleert netbeheerders door middel van een maatstafmodel zo goed (efficiënt en kwalitatief) mogelijk te presteren. De jaarrekening van Enduris bevat de winst-en-verliesrekening, de balans, het kasstroomoverzicht, het mutatieoverzicht eigen vermogen en de toelichtingen. Tenzij anders vermeld, zijn alle in deze jaarrekening opgenomen bedragen in duizenden euro.

1. International Financial Reporting Standards(IFRS)

De jaarrekening van Enduris is opgesteld in overeenstemming met de per 31 december 2020 geldende IFRS zoals goedgekeurd door de Europese Unie (EU), en de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW. IFRS omvat zowel de IFRS standaarden als de International Accounting Standards van de International Accounting Standards Board (IASB) en de interpretaties van IFRS- en IAS-standaarden van respectievelijk de IFRS Interpretations Committee (IFRIC) en het Standing Interpretations Committee (SIC).

1.1 Gewijzigde IFRS-standaarden en interpretaties

De volgende wijzigingen in bestaande IFRS-standaarden die door de Europese Commissie zijn goedgekeurd met ingang van het boekjaar 2020, zijn relevant voor Enduris en zijn in voorkomende situaties toegepast bij het opstellen van deze jaarrekening:

Covid-19 gerelateerde huurconcessies - wijziging van IFRS 16

In mei 2020 heeft de IASB Covid-19-gerelateerde huurconcessies (wijziging van IFRS 16) uitgegeven die praktische verlichting bieden aan huurders bij de verantwoording van huurconcessies die plaatsvinden als direct gevolg van Covid-19, door het introduceren van een praktische vrijstelling voor IFRS 16, met de effectiviteit vanaf oktober 2020.

Deze wijziging heeft geen impact op de jaarrekening van Enduris, er zijn geen huurconcessies afgesproken tussen Enduris en de verhuurders.

Conceptual Framework herzien

De IASB heeft het Conceptual Framework herzien. De IASB heeft ook referenties in standaarden bijgewerkt zodat deze naar het nieuwe Framework verwijzen. De IASB heeft geen wijzigingen in standaarden aangebracht om de aanpassingen in het raamwerk te weerspiegelen, zoals het wijzigen van de definities van activa en passiva in de standaarden.

De gemaakte aanpassingen hebben geen impact op de jaarrekening van Enduris.

Definitie van materialiteit - wijzigingen in IAS 1 en IAS 8

De IASB heeft wijzigingen in de definitie van materialiteit doorgevoerd als reactie op de zorgen die entiteiten ervaren bij het maken van materialiteitsoordelen bij het opstellen van de financiële jaarrekeningen.

Deze wijzigingen hebben geen impact op de jaarrekening van Enduris.

1.2 Nieuwe IFRS-standaarden en interpretaties die op latere boekjaren betrekking hebben

Op de datum van goedkeuring van deze jaarrekening heeft de entiteit de volgende nieuwe en herziene IFRS standaarden, die zijn uitgevaardigd maar nog niet van kracht zijn, niet toegepast:

Wijzigingen in IFRS 10 en IAS 28 – Verkoop of inbreng van activa tussen een investeerder en zijn deelneming of joint venture

De wijzigingen in IFRS 10 en IAS 28 hebben betrekking op situaties waarin er een verkoop of inbreng van activa is tussen een investeerder en zijn deelneming of joint venture. De wijzigingen stellen met name dat winsten of verliezen die voortvloeien uit het verlies van zeggenschap over een dochteronderneming die geen bedrijf omvat in een transactie met een deelneming of joint venture die administratief wordt verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode, worden opgenomen in de winst of verlies alleen voor zover de belangen van de niet-verbonden investeerders in die deelneming of joint venture vallen. Evenzo worden winsten en verliezen die voortvloeien uit de herwaardering van investeringen die zijn behouden in een voormalige dochteronderneming (die een deelneming of een joint venture is geworden die administratief wordt verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode) tegen reële waarde opgenomen in de winst of het verlies van de voormalige moedermaatschappij, alleen voor de omvang van de belangen van niet-gerelateerde investeerders in de nieuwe deelneming of joint venture.

De ingangsdatum van de wijzigingen moet nog worden vastgesteld door de IASB, eerdere toepassing van de wijzigingen is echter toegestaan. De verwachting is dat de toepassing van deze wijzigingen een impact kunnen hebben op de jaarrekening van Enduris in toekomstige perioden, mochten dergelijke transacties zich voordoen. Enduris heeft geen overige, niet toegelichte, voorgenomen transacties die een impact kunnen hebben.

Wijzigingen in IAS 1 – Classificatie van verplichtingen als kortlopend of langlopend

De wijzigingen in IAS 1 hebben alleen invloed op de presentatie van verplichtingen als kortlopend of langlopend in de balans en niet op het bedrag of het tijdstip van opname van een actief, verplichting, baten of lasten, of de informatie die over die posten wordt verstrekt.

De wijzigingen verduidelijken dat de classificatie van verplichtingen als kortlopend of langlopend is gebaseerd op rechten die aan het einde van de verslagperiode bestaan, specificeren dat de classificatie niet wordt beïnvloed door verwachtingen over de vraag of een entiteit haar recht zal uitoefenen om de afwikkeling van een aansprakelijkheid, leggen uit dat er rechten bestaan als aan convenanten wordt voldaan aan het einde van de verslagperiode, en introduceren een definitie van 'afwikkeling' om duidelijk te maken dat afwikkeling verwijst naar de overdracht aan de tegenpartij van geldmiddelen, eigenvermogensinstrumenten, andere activa of diensten.

De wijzigingen worden met terugwerkende kracht toegepast voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2023, waarbij vervroegde toepassing is toegestaan. Deze wijzigingen hebben geen impact op de jaarrekening van Enduris.

Wijzigingen in IAS 37 – Verlieslatende contracten - kosten voor het nakomen van een contract

De wijzigingen specificeren dat de 'kosten voor het vervullen' van een contract de 'kosten die rechtstreeks verband houden met het contract' omvatten. Kosten die rechtstreeks verband houden met een contract bestaan uit zowel de incrementele kosten voor het vervullen van dat contract (voorbeelden zijn directe arbeid of materialen) als een toerekening van andere kosten die rechtstreeks verband houden met het nakomen van contracten (een voorbeeld is de toerekening van de afschrijvingskosten voor materiële vaste activa die worden gebruikt bij de uitvoering van het contract).

De wijzigingen zijn van toepassing op contracten waarvoor de entiteit nog niet aan al haar verplichtingen heeft voldaan aan het begin van de jaarlijkse verslagperiode waarin de entiteit de wijzigingen voor het eerst toepast. Vergelijkende cijfers worden niet aangepast. In plaats daarvan moet de entiteit het cumulatieve effect van de eerste toepassing van de wijzigingen opnemen als een aanpassing van de openingsbalans van de overige reserves of een andere component van het eigen vermogen, waar van toepassing, op de datum van eerste toepassing.

De wijziging is van kracht voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2022, waarbij vervroegde toepassing is toegestaan. De verwachting is dat deze wijzigingen geen impact zullen hebben op de jaarrekening van Enduris.

1.3 Jaarlijkse verbeteringen aan de IFRS Standaarden 2018–2020

De jaarlijkse verbeteringen omvatten wijzigingen van vier standaarden.

Wijzigingen in IFRS 1 en IAS 41 zijn niet van toepassing voor Enduris, daar Enduris IFRS al langer toepast (IFRS 1) en geen agrarisch bedrijf is (IAS 41). De aanpassing van IFRS 16 betreft enkel het verwijderen van een voorbeeld, derhalve niet van toepassing op de jaarrekening van Enduris.

De aanpassing, die mogelijk wel impact heeft, betreft:

IFRS 9 'Financiële Instrumenten'

De wijziging verduidelijkt dat, wanneer de '10 procent' test wordt toegepast om te bepalen dat een financiële verplichting niet langer wordt opgenomen, de entiteit alleen vergoedingen die zijn betaald of ontvangen tussen de entiteit (de kredietnemer) en de kredietgever omvat, inclusief vergoedingen die zijn betaald of ontvangen door de entiteit of de kredietgever namens de ander.

De wijziging wordt prospectief toegepast op wijzigingen en uitwisselingen die plaatsvinden op of na de datum waarop de entiteit de wijziging voor het eerst toepast.

De wijziging is van kracht voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2022, waarbij vervroegde toepassing is toegestaan.

Enduris past deze wijziging niet vervroegd toe en zal de mogelijke gevolgen voor de jaarrekening nog onderzoeken, maar verwacht dat deze wijziging geen significante impact zal hebben op de jaarrekening.

2. Algemene grondslagen

2.1 Belangrijke gebeurtenissen in 2020

Corona

Corona heeft geleid tot het noodzakelijke uitstellen van voornamelijk klantgerelateerd werk en het herplannen van werk. De uiteindelijke impact was, met een negatieve impact van ongeveer € 0,8 miljoen op het bedrijfsresultaat, beperkt. De impact van Covid 19 was met name een lagere omzet grootverbruik en hogere kosten voor uitval van eigen personeel door ziekteverzuim en quarantainemaatregelen bij ziektesymptomen deels gecompenseerd door lagere kosten van uitbesteed werk door het lagere activiteitsniveau.

Aanpassingen tarief voor de vennootschapsbelasting

In december 2020 heeft de Eerste Kamer het wetsvoorstel goedgekeurd om het tarief voor de vennootschapsbelasting te verhogen naar 25% in 2021 en volgende jaren. In 2019 is nog gerekend met tarieven van 25% voor 2020 en 21,7% vanaf 2021, wat in 2019 de toekomstige wettelijke tarieven waren, welke in 2020 terug zijn aangepast naar 25%. Dit betekent dat de uitgestelde belastingvorderingen en verplichtingen worden afgerekend tegen het tarief van 25%. De waardering van de uitgestelde belastingvorderingen en verplichtingen per 31 december 2020 is gebaseerd op het tarief van 25%.

2.2 Financiële positie Enduris

De jaarrekening is met toepassing van het continuïteits- en het toerekeningsbeginsel opgesteld. In dit kader worden een aantal relevante zaken benadrukt.

- Uit hoofde van de verdere integratie tussen Enduris B.V. en de Stedin Groep is het management voornemens een juridische fusie te laten plaatsvinden tussen Stedin Netbeheer B.V., Enduris B.V. en Stedin Netten B.V. Hierbij is Stedin Netbeheer B.V. de verkrijgende vennootschap en zijn Enduris B.V. en Stedin Netten B.V. de verdwijnende vennootschappen. In 2021 zijn de plannen hiertoe verder geconcretiseerd. Naar verwachting zullen per 1 januari 2022 de activa en passiva van Enduris B.V. worden overgedragen aan Stedin Netbeheer B.V., waar de activiteiten van Enduris B.V. zullen worden gecontinueerd, waarna de entiteit Enduris B.V. zal worden ontbonden.
- Enduris heeft per ultimo 2020 een negatief werkkapitaal van circa 70,1 miljoen (2019 € 51,5 miljoen, negatief). Het management ziet echter geen onzekerheid ten aanzien van de continuïteit, omdat Stedin Holding N.V. (De Stedin groep) een 403-verklaring heeft afgegeven. Desalniettemin is Enduris (via DNWG Groep NV) betreffende haar financiering afhankelijk van de Stedin groep.
- Met betrekking tot de financiering constateert de raad van bestuur van de Stedin groep in haar jaarverslag 2020 dat de Stedin Groep vanwege de energietransitie geconfronteerd wordt met forse investeringen in het energienet in haar verzorgingsgebied. De raad van commissarissen, raad van bestuur en aandeelhouders van Stedin Groep zijn het erover eens dat actie nodig is om een betaalbare en betrouwbare energievoorziening ook in de toekomst te garanderen. De investeringen die Stedin (incl. Enduris) moet doen vanwege de energietransitie komen bovenop de lopende investeringen die nodig zijn om het elektriciteit- en gasnet goed te laten functioneren. De toegestane inkomsten van Stedin groeien minder hard dan nodig is om al deze investeringen in de toekomst te kunnen blijven financieren. De enorme investeringen in de energietransitie vragen de komende jaren veel van de financiële positie van de Stedin Groep. Op basis van de huidige prognoses en klimaatplannen heeft Stedin een kapitaalbehoefte van circa € 1 miljard tot 2030. Met de aangescherpte klimaatambities zal dit eerder meer dan minder worden. De totale kapitaalbehoefte van de netbeheerder is afhankelijk van de snelheid

van de energietransitie, de toekomstige regulering en de hoogte van de tarieven. Onderstaande acties worden door Stedin Groep genomen om ook op de lange termijn financieel gezond te blijven:

1. Efficiënter werken om kosten te besparen. Stedin kijkt in eerste instantie naar alles wat binnen de eigen beïnvloedingssfeer ligt om doelmatig en efficiënt te zijn. Zo wordt er kritisch gekeken naar de (timing) van onze investeringen en is er in 2018 een vijfjarig efficiencyprogramma gestart dat moet leiden tot een besparing van € 150 miljoen op de bedrijfslasten. Daarvan is eind 2020 € 109 miljoen gerealiseerd. In 2020 is het efficiencyprogramma nog een keer onder de loop genomen en de ambitie opgehoogd naar €180 miljoen. De looptijd van dit efficiencyprogramma is verlengd van 2022 tot 2025.
2. In gesprek met de ACM over regulering. Er vindt intensief overleg plaats met de toezichthouder ACM over het aanpassen van de gebruikte reguleringsmethodiek voor de volgende reguleringsperiode (die in 2022 ingaat). Netbeheerders zoeken binnen het reguleringskader naar voldoende financiële ruimte voor alle benodigde investeringen. Deze is nu te beperkt, met name omdat de financiële ruimte voor de komende periode grotendeels wordt gebaseerd op de situatie van de afgelopen jaren. De huidige regulering is kortom gebaseerd op de situatie van vóór de energietransitie, niet op de uitdagingen van morgen. De inzet is om de inkomsten van Stedin Groep beter te laten aansluiten op de kosten. Hierin trekt Stedin samen op met de andere regionale netbeheerders.
3. Versterken eigen vermogen. Stedin zoekt mogelijkheden om de financiële ruimte voor investeringen in het energiesysteem te vergroten via gevraagde inbreng van eigen vermogen door de huidige aandeelhouders of mogelijk andere partijen (nieuwe publieke aandeelhouders, zowel gemeenten als provincies, maar ook het Rijk). Door het eigen vermogen te versterken kan de creditrating gezond blijven (wat op de financiële markt duidt op betrouwbaarheid), waardoor geld lenen voor investeringen niet onnodig duurder wordt. Afgelopen jaar zijn er intensieve gesprekken gevoerd met de aandeelhouders over de lange termijn financiering en een mogelijk bijdrage op korte en lange termijn. Op 25 juni 2021 is tijdens de aandeelhoudersvergadering een kapitaalversterking van € 200 miljoen goedgekeurd. Stedin Holding N.V. ontvangt deze € 200 miljoen door middel van de uitgifte van cumulatief preferente aandelen. Deze kapitaalversterking is nodig omdat de energietransitie naast een operationele uitdaging vooral ook een financieringsuitdaging is. Daarnaast heeft Stedin Groep op 23 maart 2021 een eeuwigdurende achtergestelde hybride obligatie uitgegeven van € 500 miljoen om zo de kapitaalstructuur proactief te beheren. De obligatie heeft een couponrente van 1,5% en is vervroegd aflosbaar in maart 2027. Met de opbrengst wordt een terugkoop van de bestaande hybride obligatie met couponrente van 3,25% van € 410 miljoen in 2021 gefinancierd.
4. Samen oplossingsrichtingen verkennen. Om voor meer financiële ruimte voor investeringen te zorgen, trekken de netbeheerders samen op. Zo brengen de netbeheerders de betrokken stakeholders bijeen om gezamenlijk nieuwe oplossingsrichtingen te verkennen. Daarbij kan gedacht worden aan kapitaalinjecties, subsidies vanuit overheden of het aanpassen van de wet- en regelgeving voor de volgende reguleringsperiode. De betrokken stakeholders zijn de ministeries van EZK en Financiën, de toezichthouder ACM en belangenorganisaties Vereniging van Nederlandse Gemeenten en Interprovinciaal Overleg (als afgevaardigde van aandeelhouders die ook de regionale regisseurs van de energietransitie zijn).

2.3 Bestuursverslag

Op basis van artikel 2:403 BW is Enduris vrijgesteld van de verplichting tot het opstellen en publiceren van een jaarrekening en bestuursverslag in het handelsregister van de Kamer van Koophandel. Stedin Holding N.V. heeft immers een 403-verklaring gedeponneerd met ingang van 1 januari 2017 en voor boekjaar 2020 opnieuw bekrachtigd op 3 februari 2021. Echter, op grond van artikel 43, lid 7 Elektriciteitswet 1998 en artikel 32 lid 10 Gaswet is Enduris wel verplicht om een jaarrekening op te

stellen en openbaar te maken. Bij het opstellen van deze jaarrekening worden de bepalingen van IFRS-EU en Titel 9 BW 2 in acht genomen. Desalniettemin wordt op basis van artikel 2:403, lid 3 BW afgezien van het opstellen van een bestuursverslag.

2.4 Joint operations

Onder een joint operation ('gezamenlijke bedrijfsactiviteit') wordt een gezamenlijke overeenkomst verstaan, waarbij de partijen die gezamenlijke zeggenschap over de overeenkomst hebben, recht hebben op de activa en aansprakelijk zijn voor de verplichtingen die verband houden met de overeenkomst.

Alleen het aandeel van Enduris in activa, verplichtingen, baten en lasten in joint operations worden opgenomen op basis van de waarderingsgrondslagen van Enduris. Joint operations worden op basis van de partiële methode opgenomen volgens de waarderingsgrondslagen van Enduris. Belangen in joint operations worden opgenomen vanaf de datum dat gezamenlijke zeggenschap is verkregen tot het moment dat die gezamenlijke zeggenschap niet meer bestaat.

2.5 Deelnemingen

Een geassocieerde deelneming is een onderneming waarop invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het financiële en operationele beleid, maar waarbij geen beslissende zeggenschap aanwezig is. Over het algemeen betreft dit een aandeel van 20% tot 50% van de stemrechten in de geassocieerde deelneming. Het aandeel in geassocieerde deelnemingen wordt in de jaarrekening opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode. Hierbij vindt eerste opname plaats tegen historische kostprijs waarbij de boekwaarde wordt aangepast met het aandeel in het resultaat. Ontvangen dividenden worden op de boekwaarde in mindering gebracht. Geassocieerde deelnemingen worden opgenomen vanaf het moment dat invloed van betekenis is verworven tot het moment dat die invloed niet meer bestaat. Resultaten van transacties met geassocieerde deelnemingen worden geëlimineerd naar rato van het kapitaalbelang in de geassocieerde deelneming.

Verliezen op geassocieerde deelnemingen worden verwerkt tot het bedrag van de netto-investering in de deelneming, waarbij naast de boekwaarde ook de eventuele verwachte kredietverliezen op verstrekte leningen en garanties aan de deelneming zijn begrepen.

Onder overige deelnemingen worden ook de deelnemingen geclassificeerd waarin Enduris een belang heeft dat kleiner is dan 20%. Deze deelneming zijn gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

2.6 Schattingen en veronderstellingen

Voor het opmaken van deze jaarrekening zijn schattingen, aannames en veronderstellingen gedaan door het management van Enduris die van invloed zijn op verantwoorde bedragen en op de niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen. Dit betreft in het bijzonder de opbrengst van leveringen aan grootverbruikers, de gebruiksduur van materiele vaste activa, bijzondere waardeverminderingen van activa en de omvang van voorzieningen. De schattingen, aannames en veronderstellingen die zijn gemaakt, zijn gebaseerd op marktgegevens, kennis en ervaring uit het verleden en andere factoren die onder de gegeven omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De werkelijke resultaten kunnen echter afwijken van de gemaakte schattingen. Schattingen, aannames en veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Schattingswijzigingen worden verwerkt in de periode waarin de schattingen worden herzien indien de wijzigingen alleen op deze periode betrekking hebben. Indien de schattingswijziging ook betrekking heeft op toekomstige perioden, vindt wijziging vooruitziend plaats in de hiervoor relevante perioden. Eventuele bijzonderheden ten aanzien van schattingen, aannames en veronderstellingen zijn hierna opgenomen bij de toelichtingen van de betreffende resultaat- en balansposten.

Gebruiksduur en restwaarde materiële en immateriële vaste activa

De afschrijvingstermijnen en restwaarden van materiële en immateriële vaste activa, zijn gebaseerd op de verwachte technische en economische levensduur van het actief. Jaarlijks vindt herbeoordeling plaats van de gebruiksduur en restwaarde. De levensduur of restwaarde van een actief kan wijzigen als gevolg van wijzigingen in externe of interne factoren, waaronder technologische ontwikkelingen en ontwikkelingen in de markt. Deze factoren kunnen tevens leiden tot een bijzondere waardevermindering van een actief. Wanneer er aanwijzingen bestaan voor bijzondere waardevermindering wordt de realiseerbare waarde bepaald en vergeleken met de boekwaarde van het actief. Indien de realiseerbare waarde lager is, is sprake van een bijzondere waardevermindering. Voor nadere toelichtingen omtrent de inschatting en verwerking van desinvesteringen, zie toelichting 15 - Materiële vaste activa.

Netverliezen

Allocatie is een proces waarbij door middel van ramingen de hoeveelheden getransporteerde elektriciteit en gas worden bepaald en aan gebruikers worden gealloceerd. Als onderdeel van het allocatieproces worden tevens op basis van gegevens over standaardjaarverbruik de netverliezen zo nauwkeurig mogelijk geraamd. Het aan verbruikers initieel gealloceerde verbruik wordt gecorrigeerd voor de feitelijke hoeveelheden die via meteropname zijn verkregen ('reconciliatie'), waarbij de ramingen worden herijkt. De wettelijke afspraken inzake allocatie en reconciliatie schrijven een afhandeling binnen 21 maanden na het einde van de maand van levering voor. De verwachte resultaten uit reconciliatie zijn zo nauwkeurig mogelijk geraamd en in de jaarrekening verwerkt. De uiteindelijke vereffening op basis van de werkelijke verbruiken kan in de toekomst leiden tot resultaat-effecten. De inschatting van de verplichting uit hoofde van nog af te rekenen netverliezen is onderdeel van de post 'overige schulden' zoals opgenomen in toelichting 26 Handelscrediteuren en overige schulden.

2.7 Bijzondere waardevermindering van activa

Gedurende het verslagjaar wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn voor een bijzondere waardevermindering van activa. Indien dit het geval is, wordt een schatting gemaakt van de realiseerbare waarde van het actief. Voor de activa is de realiseerbare waarde gelijk aan de hoogste van de reële waarde minus verkoopkosten (fair value less costs to sell) of de bedrijfswaarde (value in use). De bedrijfswaarde wordt bepaald door de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen. Voor de discontering van de kasstromen wordt gebruik gemaakt van een discontovoet vóór belastingen, die zowel de actuele marktrente, als de specifieke risico's met betrekking tot het actief weergeeft. Ten aanzien van verantwoorde goodwill wordt jaarlijks een impairment berekening opgemaakt. Een bijzondere waardevermindering wordt verwerkt indien de boekwaarde van een actief of de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort, hoger is dan de realiseerbare waarde. Bijzondere waardeverminderingen van aan kasstroom genererende eenheden toegewezen activa worden eerst in mindering gebracht op de boekwaarde van eventueel aan kasstroom genererende eenheden (of groepen van eenheden), toegerekende goodwill en vervolgens naar rato in mindering gebracht op de boekwaarde van de overige activa van de eenheid (groep van eenheden). De betreffende activa worden niet lager gewaardeerd dan de eigen (individuele) realiseerbare waarde. Een bijzondere waardevermindering wordt eventueel teruggenomen indien vastgesteld wordt dat de uitgangspunten zijn veranderd op basis waarvan in het verleden de realiseerbare waarde is bepaald. Een bijzondere waardevermindering wordt alleen teruggenomen voor zover de resterende boekwaarde van het actief niet hoger is dan de boekwaarde die zou zijn bepaald, na aftrek van afschrijvingen, in de veronderstelling dat geen bijzondere waardevermindering had plaatsgevonden. In 2020 hebben geen bijzondere waardeverminderingen.

2.8 Financiële instrumenten

Algemeen

In het kader van de normale bedrijfsvoering kunnen de volgende financiële risico's worden onderscheiden: marktrisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico. Marktrisico wordt gedefinieerd als het risico dat wordt gelopen over waardeveranderingen in huidige of toekomstige kasstromen en financiële instrumenten die het gevolg zijn van veranderingen in marktprijzen. Kredietrisico is het risico dat een verlies ontstaat omdat de tegenpartij of de garantiesteller van de tegenpartij niet aan haar contractuele verplichtingen kan of zal voldoen. Het liquiditeitsrisico is het risico dat de onderneming niet in staat zal zijn om aan haar betalingsverplichtingen te voldoen.

Het beleid is erop gericht de volatiliteit en negatieve gevolgen van onvoorziene omstandigheden op de financiële resultaten te minimaliseren. Op basis van de doelstellingen die hiervoor zijn geformuleerd, die zijn afgeleid van de strategische doelstellingen, zijn procedures en richtlijnen opgesteld die ten minste eenmaal per jaar worden geëvalueerd en, indien nodig, aangepast.

De raad van bestuur van Stedin Holding N.V., waar Enduris een 100% dochter van is, is verantwoordelijk voor de risicobeheersing, stelt hiervoor de procedures en richtlijnen vast en ziet toe op de naleving. De bevoegdheden om namens Stedin Holding N.V. en haar groepsmaatschappijen verbintenissen aan te gaan zijn vastgelegd in het document de Governance & Authority Structure. Daarnaast zijn voor alle bedrijfsonderdelen mandaten opgesteld die de benoemde risico's beheersen, zoals bijvoorbeeld voor inkoop.

De raad van bestuur bespreekt periodiek met het afdelingsmanagement de ontwikkeling van de resultaten, kengetallen, de belangrijkste risico's (en eventuele concentratie van bepaalde risico's) en de maatregelen om deze risico's te beheersen. Op de financiële meerjarenplanning worden scenario's toegepast. Tweemaal per jaar legt het afdelingsmanagement verantwoording af aan de raad van bestuur middels een 'in control statement'. De interne Investment Risk Committee ziet toe op de formulering en toepassing van het risicobeleid en adviseert de raad van bestuur hierover. Door bespreking van strategische plannen, budgetten, kritische performance indicatoren, prognoses, resultaten en het risicobeleid houden de commissarissen van Stedin Holding N.V. toezicht op de gang van zaken en de beheersing van risico's.

De Treasury-afdeling is verantwoordelijk voor de actieve monitoring en beheersing van kapitaal, marktrisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico's van Stedin Groep en verzorgen van de interne financiering van 100% dochterondernemingen. De basis voor de beheersing van dit risico is vastgelegd in het 'Treasury Statuut', dat door de raad van bestuur is vastgesteld. Het Treasury Statuut beschrijft onder andere de risicobereidheid en het beschikbare instrumentarium om risico's te beheersen.

Renterisico

Als onderdeel van het marktrisico onderkent Enduris het renterisico. Renterisico is het risico dat wordt gelopen bij waardeveranderingen in financiële instrumenten als gevolg van een renteverandering in de markt. Het renterisico wordt beheerst door de Treasury-afdeling vanuit Stedin. Het renterisicobeleid is gericht op het beheersen van de netto financieringslasten door fluctuaties in de marktrente. Hiertoe wordt uitgegaan van een bepaalde bandbreedte voor de verhouding tussen vast- en variabelrentende leningen.

Kredietrisico voor debiteuren

Het kredietrisico beleid heeft als uitgangspunt om aan klanten geen andere kredieten te verstrekken dan normale leverancierskredieten zoals vastgelegd in de van toepassing zijnde leveringsvoorwaarden.

Maatregelen die worden toegepast om het debiteurenrisico te beperken zijn:

- het gebruik van kredietlimieten, of bankgaranties voor zakelijke partijen;
- vorderingen behoren in principe binnen dertig dagen te worden voldaan volgens standaard leveringsvoorwaarden;
- debiteurenvorderingen die niet tijdig worden betaald worden gemonitord en actief herinnerd;
- de inzet van incassobureaus en differentiatie in incassomethoden voor actuele en historische klanten.

Het kredietrisico op handelsdebiteuren kan worden gesplitst naar voornamelijk kleinverbruik (gereguleerd) en grootverbruik klanten.

Bij kleinverbruik klanten ligt het kredietrisico sinds de invoering van het leveranciersmodel bij de energieleveranciers, waarmee het concentratierisico daar is toegenomen. Hiervoor zijn diverse risico mitigerende maatregelen geïmplementeerd, waaronder periodieke monitoring en rapportage van het risicoprofiel van de energieleveranciers. Voor de waardering van kredietrisico op energieleveranciers worden individuele signalen voor mogelijke oninbaarheid en credit ratings gebruikt.

Voor grootverbruik klanten is het kredietrisico gering doordat de meeste vorderingen van beperkte omvang zijn en tevens is het concentratierisico beperkt. Enduris hanteert voor de inschattingen van risico's in de verschillende grootverbruik portefeuilles een vereenvoudigd model dat gebaseerd is op de Enduris historie van vorderingen met eenzelfde risicoprofiel en dit model wordt aangevuld met verwachte ontwikkelingen van de debiteuren en de economische omgeving.

De specificatie van de uitstaande debiteuren (inclusief nog te factureren) en debiteurenvoorziening naar ouderdom is opgenomen onder toelichting 19 debiteuren.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico omvat het risico dat Enduris niet in staat is om de benodigde financiële middelen te verkrijgen om tijdig aan haar verplichtingen te voldoen. In verband hiermee beoordeelt Enduris regelmatig de verwachte kasstromen over een periode van een aantal jaren. Deze kasstromen omvatten onder meer operationele kasstromen, rentebetalingen en aflossingen van schulden, vervangingsinvesteringen en de consequenties van wijzigingen in de kredietwaardigheid van Enduris. Het doel is te allen tijde voldoende middelen ter beschikking te hebben om in de liquiditeitsbehoefte te kunnen voorzien. Om te voorkomen dat Enduris niet in staat is te voldoen aan haar financiële verplichtingen wordt groot belang gehecht aan het beheersen van alle hiervoor vermelde risico's. Indien Enduris verwacht additionele liquide middelen nodig te hebben, wordt een verzoek voor extra liquiditeit bij Stedin ingediend. Dit leidt dan tot een flexibele IC lening ("trekking"), in het kader waarvan Enduris wordt voorzien van de benodigde liquide middelen. Stedin neemt in zijn financieringsbehoefte en kapitaalplanning de verwachte behoeftes van Enduris mee. Stedin beschikt over een triple A status en heeft hierdoor een zeer goede toegang tot de kapitaalmarkt.

Uitgaande kasstromen

De specificatie van de gedurende de komende jaren verwachte uitgaande nominale kasstromen, is hieronder opgenomen.

Per 31 december 2020

(bedragen x 1.000 euro)

	Binnen 1 jaar	Van 1 jaar tot en met 5 jaar	Na 5 jaar	Totaal
Leningen o/g	-	-	150.000	150.000
Lease verplichtingen	311	-	-	311
Handelscrediteuren en overige schulden	11.777	-	-	11.777
Belastingen	3.405	-	-	3.405
Schulden aan verbonden partijen	75.746	-	-	75.746
Totaal	91.239	-	150.000	241.239

Per 31 december 2019

(bedragen x 1.000 euro)

	Binnen 1 jaar	Van 1 jaar tot en met 5 jaar	Na 5 jaar	Totaal
Leningen o/g	-	-	150.000	150.000
Lease verplichtingen	300	353	-	653
Handelscrediteuren en overige schulden	8.410	-	-	8.410
Belastingen	3.736	-	-	3.736
Schulden aan verbonden partijen	57.275	-	-	57.275
Totaal	69.721	353	150.000	220.074

In de handelscrediteuren en overige schulden zijn onder 'contractverplichtingen' vooruitontvangen opbrengsten opgenomen voor een bedrag van € 2,7 mln. (2019: € 2,7 mln.).

Schulden aan verbonden partijen zijn opgenomen in de categorie binnen 1 jaar. Omdat concrete afspraken omtrent aflossing ontbreken is de positie op elk moment opeisbaar.

3. Grondslagen voor waardering

3.1. Algemeen

Hierna worden de belangrijkste grondslagen voor waardering en resultaatbepaling samengevat die zijn gehanteerd bij het opstellen van de jaarrekening 2020 van Enduris. Het historische kostenprincipe wordt gehanteerd. In afwijking hiervan geldt dat bepaalde activa en verplichtingen tegen reële waarde worden gewaardeerd. Tenzij anders vermeld zijn de waarderingsgrondslagen in deze jaarrekening consistent toegepast voor alle boekjaren die in deze jaarrekening zijn opgenomen, met uitzondering van invloeden van nieuw toegepaste en gewijzigde standaarden, zoals vermeld in toelichting 1.1 International Financial Reporting Standards (IFRS). Nadere toelichting is opgenomen onder de toelichting op de jaarrekening.

3.2 Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa hebben betrekking op geactiveerde software en gebruikersrechten. De geactiveerde software zijn gewaardeerd tegen historische kostprijs onder aftrek van afschrijvingen. Zij worden over een periode van vijf jaar lineair afgeschreven. De resterende levensduur wordt jaarlijks beoordeeld. Eventuele aanpassingen worden prospectief verwerkt. De geactiveerde gebruikersrechten zijn eveneens gewaardeerd tegen historische kostprijs. Zij worden over een periode van 40 jaar lineair afgeschreven.

3.3 Materiële vaste activa

Waardering

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs onder aftrek van gecumuleerde lineaire afschrijvingen op basis van geschatte levensduur, welke op technisch-economische maatstaven wordt bepaald, rekening houdend met een geschatte restwaarde en onder aftrek van (eventuele) gecumuleerde bijzondere waardeverminderingen. Als een actief uit meerdere componenten met verschillende afschrijvingstermijnen en restwaarden bestaat, worden deze componenten afzonderlijk verantwoord. De geschatte levensduur wordt jaarlijks beoordeeld; indien op basis van impairment berekeningen sprake is van een bijzondere waardevermindering, wordt de waardering aangepast. De materiële vaste activa in aanbouw zijn in de balans opgenomen tegen de per balansdatum daaraan bestede kosten van materiaal en diensten, kosten van directe manuren en de direct toerekenbare overheadkosten.

Financieringskosten

Financieringskosten welke direct toerekenbaar zijn aan de verwerving, bouw of productie van een in aanmerking komend actief, worden conform IAS 23 in de kostprijs opgenomen. Als een actief uit meerdere componenten met onderscheiden gebruiksduren bestaat, worden deze componenten afzonderlijk verantwoord.

Latere uitgaven

Latere uitgaven worden alleen aan de boekwaarde van een actief toegevoegd indien en voor zover daardoor de toestand van het actief is verbeterd ten opzichte van zijn oorspronkelijk geraamde prestatienorm. Revisie, reparatie en onderhoud worden als last genomen in de periode dat de betreffende kosten ontstaan. Als een actief uit meerdere componenten met onderscheiden gebruiksduren bestaat, worden deze componenten afzonderlijk verantwoord. De kosten voor de vervanging van de componenten van materiële vaste activa die worden vervangen om het actief op de beoogde wijze te kunnen laten presteren worden geactiveerd onder gelijktijdige verwijdering van de boekwaarde van de vervangen componenten.

Afschrijvingen

Afschrijvingen worden ten laste van het resultaat gebracht volgens de lineaire methode op basis van de geschatte gebruiksduur, rekening houdend met de geschatte restwaarde. De gebruiksduur en restwaarde worden jaarlijks beoordeeld, eventuele aanpassingen worden prospectief verwerkt. Op grond, terreinen en activa in aanbouw wordt niet afgeschreven.

3.4 Leningen uitgeleend geld (leningen u/g)

De leningen u/g bestaan uit leningen aan overige deelnemingen met een looptijd langer dan een jaar. De leningen worden de eerste maal gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs. De leningen worden getest op mogelijke bijzondere waardevermindervingsverliezen.

3.5 Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen

Uitgestelde belastingen worden berekend volgens de balansmethode toegepast op de relevante verschillen die bestaan tussen de boekwaarde en de fiscale waarde van activa en verplichtingen. Uitgestelde belastingen worden gewaardeerd op basis van de belastingtarieven die naar verwachting van kracht zullen zijn wanneer de vordering wordt gerealiseerd of de verplichting wordt afgewikkeld uitgaande van de geldende belastingwetgeving en -tarieven. Uitgestelde belastingen worden opgenomen tegen nominale waarde. Zodra na overleg met de inspecteur of Stedin (hoofd fiscale eenheid) inzichten veranderen en posities minder onzeker worden leidt dit tot opname in de acute positie of (her)beoordeling van risico's. De onzekere belastingpositie wordt toegelicht in de jaarrekening op het moment wanneer hier naar verwachting een (cumulerend) materieel onzeker effect kan ontstaan, dus nog voor verwerking in de acute positie.

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden met elkaar gesaldeerd als een juridisch afdwingbaar recht op verrekening van de belastingvorderingen en -verplichtingen bestaat en de uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen verband houden met belastingen die door dezelfde belastingautoriteit op dezelfde fiscale eenheid worden geheven.

3.6 Onderhanden projecten voor derden.

De onderhanden projecten in opdracht van derden worden gewaardeerd tegen de gerealiseerde projectkosten vermeerderd met de toegerekende winst en verminderd met verwerkte verliezen en gedeclareerde termijnen. Indien het resultaat op een onderhanden project niet op betrouwbare wijze kan worden ingeschat, wordt geen winst toegerekend. De projectkosten omvatten de direct op het project betrekking hebbende kosten, de kosten die toerekenbaar zijn aan projectactiviteiten in het algemeen en toewijsbaar zijn aan het project en andere kosten die contractueel aan de opdrachtgever kunnen worden toegerekend.

In de onderhanden projecten zijn tevens begrepen de uit projectontwikkeling voortkomende projecten indien en voor zover voor eenheden van het project voor of tijdens de constructie een onvoorwaardelijke verkoopovereenkomst is afgesloten.

Projectopbrengsten en projectkosten uit hoofde van de onderhanden projecten worden als opbrengsten en kosten verwerkt in de winst-en-verliesrekening naar rato van de verrichte prestaties op balansdatum. De mate waarin de prestaties zijn verricht is bepaald op basis van de tot de balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten.

Onderhanden projecten waarvan het saldo een debetstand vertoont, worden gepresenteerd onder de vlottende activa. Onderhanden projecten waarvan het saldo een creditstand vertoont, worden gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

In het boekjaar gerealiseerde projectopbrengsten worden als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening verwerkt in de post wijziging in onderhanden projecten zolang het project nog niet is voltooid.

Projectkosten zijn verwerkt in de kosten van grond- en hulpstoffen en in de kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten.

3.7 Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen op debiteuren en vorderingen op verbonden partijen worden de eerste maal gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen ter zake van eventuele oninbaarheid. Bijzondere waardevermindervingsverliezen worden in het resultaat verwerkt, indien objectief is vast te stellen dat bedragen oninbaar zijn.

De verwachte kredietverliezen worden geschat op basis van de kredietkwaliteit van de tegenpartij op basis van individuele inschattingen of inschattingen voor een portefeuille van soortgelijke vorderingen. Enduris hanteert voor de inschattingen van risico's in portefeuilles een vereenvoudigd model dat gebaseerd is op de Enduris historie van vorderingen met eenzelfde risicoprofiel en dit model wordt aangevuld met verwachte ontwikkelingen van de debiteuren en de economische omgeving.

Vorderingen met een looptijd korter dan een jaar worden niet verdisconteerd bij eerste opname. Gezien de korte termijn van de vorderingen worden deze opgenomen tegen nominale waarde.

3.8 Liquide middelen

De liquide middelen omvatten de kas- en banksaldi. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

3.9 Leningen opgenomen geld groep

De leningen o/g worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve rentemethode. De binnen een jaar vervallende aflossingsverplichtingen op langlopende verplichtingen worden opgenomen onder de kortlopende verplichtingen.

3.10 Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen van een onzekere omvang of met een onzeker tijdstip bestaat door een gebeurtenis in het verleden en waarvan het waarschijnlijk is, dat de afwikkeling zal leiden tot een uitstroom van middelen, welke samenhangen met de bedrijfsactiviteiten. Voorzieningen die binnen een jaar na balansdatum worden afgewikkeld of van beperkt materieel belang zijn worden opgenomen tegen nominale waarde. Overige voorzieningen worden opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitgaven. Bij de bepaling van deze uitgaven wordt rekening gehouden met de specifieke risico's ten aanzien van de betreffende verplichting. De contante waarde wordt berekend met een disconteringsvoet voor belasting waarin de actuele marktbeoordeling van de tijdswaarde van geld tot uitdrukking komt. Voor de bepaling van de verwachte uitgaven wordt uitgegaan van gedetailleerde plannen om daarmee onzekerheden over de omvang te beperken.

3.11 Vooruit ontvangen bijdragen van derden

De van derden vooruit ontvangen bijdragen worden bij activering van het bijbehorende project (sinds 1 januari 2009 conform IFRIC 18) als langlopende verplichting gepassiveerd. De ontvangen bijdragen van derden voor 1 januari 2009 worden in mindering gebracht op de materiële vaste activa en worden gepresenteerd in het verloopoverzicht van de materiële vaste activa. Zie ook toelichting 15. Materiële vaste activa. De amortisering vindt plaats volgens de lineaire methode waarbij rekening wordt gehouden met de verwachte gebruiksduur van het actief.

3.12 Kortlopende verplichtingen

De kortlopende verplichtingen worden tegen reële waarde in de balans opgenomen. Daarna vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs. Verplichtingen met een looptijd korter dan een jaar worden niet verdisconteerd bij eerste opname. Gezien de korte termijn van de kortlopende verplichtingen worden deze opgenomen tegen nominale waarde.

3.13 Vreemde valuta

De jaarrekeningposten van Enduris worden geadministreerd in de valuta van de economische omgeving waarin Enduris opereert. De euro (€) is de functionele valuta van Enduris en is eveneens de valuta waarin de jaarrekening wordt gepresenteerd.

3.14 Saldering

Vorderingen en verplichtingen worden per tegenpartij gesaldeerd indien sprake is van een contractueel recht tot salderen en tevens sprake is van intentie tot het gesaldeerd afwikkelen. Indien de intentie of daadwerkelijke gesaldeerde afwikkeling ontbreekt, wordt per contract bepaald of sprake is van een actief of een verplichting.

4. Grondslagen voor de resultaatbepaling

4.1 Opbrengsten

Netto-omzet

Enduris verantwoordt opbrengsten wanneer zij de prestatieverplichting vervult door goederen of diensten over te dragen aan de klant. Het moment van overdracht is:

- over een periode;
- of op een moment in de tijd.

Inherent aan de diensten van Enduris, is dat deze worden overgedragen aan de afnemer gedurende de periode waarin deze worden verleend. De diensten van de groep zijn te onderscheiden naar gereguleerde diensten en niet-gereguleerde diensten.

Opbrengsten van gereguleerde diensten

De tarieven van de gereguleerde diensten van Enduris vallen onder het reguleringskader van de Nederlandse toezichthouder van energiedienstverlening, de Autoriteit Consument en Markt (ACM). Voor de niet-gereguleerde diensten valt Enduris niet onder een toezichthouder voor de prijsbepaling van de dienstverlening.

Transportdiensten energie

De transportdiensten energie zijn transport-, aansluit- en meetdiensten elektriciteit en transport-, aansluit- en meetdiensten gas. Enduris transporteert elektriciteit en gas via haar netwerken naar de aansluiting van de klant. De transportdiensten worden in de leveringsperiode verantwoord. De opbrengsten van transportdiensten bestaan uit een vaste periodieke vergoeding voor het gebruik en de beschikbaarheid van de netwerken en een vergoeding per getransporteerd volume. Deze diensten betreffen prestatieverplichtingen die over een periode worden vervuld. De opbrengsten voor het gebruik en de beschikbaarheid van de netwerken worden lineair aan de leveringsperiode toegerekend. Lineaire toerekening representeert de beschikbaarheid van de transportfaciliteit van het netwerk in het gehele verslagjaar. De volume afhankelijke vergoeding wordt verantwoord in de winst-en-verliesrekening in de periode waarin de transportdienst is verleend.

Bedragen die via nacalculatie in tarieven van volgende jaren worden verrekend, worden als omzet verwerkt in het jaar dat het tarief daadwerkelijk wordt gerealiseerd op basis van de verrichte dienstverlening in dat jaar.

Bijdrage aansluitkosten en reconstructies

Om transportdiensten van elektriciteit en gas mogelijk te maken zal Enduris voor nieuwe leveringspunten een aansluiting op het netwerk realiseren. De afnemer betaalt een bijdrage in de aansluitkosten voor deze nieuwe aansluiting. De aansluiting is onlosmakelijk verbonden met de transportdiensten en vormt een geïntegreerd onderdeel van de vergoeding voor transportdiensten. De opbrengsten uit hoofde van de bijdrage aansluitkosten worden daarom lineair over de verwachte leveringsduur van het betreffende aansluitpunt verantwoord. Enduris ontvangt ook bijdragen voor uitgevoerde reconstructiewerkzaamheden aan het netwerk. Deze worden, analoog aan de bijdrage aansluitkosten, lineair over de verwachte leveringsduur van het netwerk verantwoord. De vooruitontvangen bijdragen aansluitkosten en reconstructies zijn contractverplichtingen en worden in balans verantwoord onder de 'Vooruitontvangen bijdragen van derden'.

Verkoopprijzen

De verkoopprijzen van de gereguleerde diensten zijn gebaseerd op de tarieven zoals de ACM deze heeft bepaald voor het transport van energie. De tarieven voor de bijdragen aansluitkosten zijn tevens bepaald door de ACM. Aanpassingen in verkoopprijzen van gereguleerde diensten kunnen voornamelijk ontstaan als gevolg van storingen in het netwerk waarvoor afnemers wettelijk gecompenseerd dienen te worden en worden als variabele opbrengsten verantwoord. Deze aanpassingen zijn gebaseerd op wettelijke tarieven. De bijbehorende omzet classificeert als variabele opbrengsten. Variabele opbrengsten worden alleen verantwoord voor zover er een hoge mate van zekerheid bestaat dat deze opbrengsten niet zullen worden teruggedraaid.

Opbrengsten van niet-gereguleerde diensten

De niet-gereguleerde diensten van Enduris betreffen beheer- en onderhouds- en verhuurdiensten voor transformatoren en diensten op het gebied van het beheer, instandhouding en onderhoud en oplossing van storingen van hoogspanning, tussenspanning en complexe middenspanning in Zeeland en beheer- en onderhouds- en verhuurdiensten voor transformatoren. Enduris past voor deze activiteiten de portfolio benadering toe waarbij de opbrengsten worden verantwoord naar de voortgang van de verrichte prestaties, gebaseerd op de tot dat moment in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening. Verkoopprijzen van niet-gereguleerde diensten zijn marktconform zoals vastgelegd in de betreffende overeenkomst tussen Enduris en de afnemer. Enduris verhuurt transformatoren aan derden. De activa zijn bij Enduris verantwoord onder de materiele vaste activa.

Contractactiva en –verplichtingen

Contractactiva betreffen de in rechte afdwingbare vorderingen uit hoofde van - en uitgaven voor contracten met afnemers. Voor Enduris zijn dit de nog te factureren bedragen. Enduris presenteert contractactiva onder de 'Debiteuren'. Voor de balanspost nog te factureren bedragen wordt op dezelfde wijze als voor de debiteuren een voorziening voor oninbare vorderingen opgenomen. Contractverplichtingen worden gepresenteerd als 'Vooruit ontvangen bijdragen van derden' en als onderdeel van de 'Handelscrediteuren en overige schulden'.

4.2 Bedrijfskosten

De kosten worden bepaald op basis van gerealiseerde verplichtingen. De kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen worden genomen in het jaar waarin zij voorzienbaar zijn.

4.3 Leases

Enduris als huurder

Bij het vaststellen of sprake is van een leaseovereenkomst neemt Enduris de bepalingen van IFRS 16.9 in acht. Bij aanvang van een contract beoordeelt Enduris of dit een leaseovereenkomst is of dat het een leasecomponent bevat. Een contract is, of bevat, een leaseovereenkomst indien het contract in ruil voor een vergoeding het recht verleent gedurende een bepaalde periode de zeggenschap over het gebruik van een geïdentificeerd actief uit te oefenen. Voor elke leaseovereenkomst waarbij Enduris de huurder is, berekent Enduris een gebruiksrecht en een overeenkomstige leaseverplichting, behalve voor kortlopende leaseovereenkomsten (gedefinieerd als leaseovereenkomsten met een leaseperiode van 12 maanden of minder) en leaseovereenkomsten met een waarde van € 5.000,- of minder. Voor deze huurcontracten verantwoordt Enduris de leasebetalingen lineair als operationele kosten in de winst-en-verliesrekening.

De leaseverplichting wordt initieel gewaardeerd tegen de contante waarde van de toekomstige leasebetalingen, verdisconteerd middels de impliciete rentevoet in de huurovereenkomst. Indien dit percentage niet eenvoudig kan worden bepaald, maakt de huurder gebruik van de marginalerentevoet. De marginale rentevoet wordt bepaald op basis van de risicovrije marktrente, verhoogd met een specifiek voor Enduris geldende risico-opslag voor eenzelfde duur en met eenzelfde zekerheid als waartegen Enduris zou financieren voor de verkrijging van een vergelijkbaar actief.

Leasebetalingen die zijn opgenomen in de waardering van de leaseverplichting omvatten:

- Vaste leasebetalingen, verminderd met eventuele te ontvangen huurkortingen en/of investeringsbijdragen;
- Variabele leasebetalingen die afhankelijk zijn van een index of koers, aanvankelijk gemeten met behulp van de index of koers aan de begindatum;
- De uitoefenprijs van aankoopties, indien de huurder redelijkerwijs zeker is dat hij de opties zal uitoefenen; en
- Betaling van eventuele boetes voor het beëindigen van de leaseovereenkomst, indien de huurder redelijkerwijs zeker is dat hij de optie tot beëindiging zal uitoefenen.

De leaseverplichting wordt vervolgens maandelijks verhoogd om de rente op de leaseverplichting weer te geven en verlaagd om de leasebetalingen weer te geven.

Enduris herwaardeert de leaseverplichting en het gebruiksrecht voor de vaste activa wanneer:

- De leaseperiode is gewijzigd of wanneer de verwachting omtrent het uitoefenen van een verlengingsoptie, beëindigingsoptie of koopoptie is gewijzigd.
- De leasebetalingen veranderen door bijvoorbeeld een indexatie.
- Een leasecontract wordt gewijzigd.

Op de aanvangsdatum wordt het met een gebruiksrecht overeenstemmende actief tegen kostprijs gewaardeerd. Deze kostprijs bestaat uit het bedrag van de eerste waardering van de leaseverplichting, de gemaakte initiële directe kosten, de op of voor de aanvangsdatum verrichte leasebetalingen, verminderd met alle ontvangen lease-incentives en de gemaakte initiële directe kosten.

Enduris stelt de leaseperiode vast als de niet-opzegbare periode van een leaseovereenkomst, samen met:

- de perioden die onder een optie tot verlenging van de leaseovereenkomst vallen indien het redelijk zeker is dat Enduris deze optie zal uitoefenen;
- de perioden die onder een optie tot beëindiging van de leaseovereenkomst vallen indien het redelijk zeker is dat Enduris deze optie niet zal uitoefenen.

Bij deze beoordeling neemt Enduris alle relevante feiten en omstandigheden in aanmerking die een economische drijfveer teweegbrengen om de optie tot verlenging van de leaseovereenkomst uit te oefenen, dan wel de optie tot beëindiging van de leaseovereenkomst niet uit te oefenen.

Variabele leases welke niet afhankelijk zijn van een index of tarief worden niet opgenomen in de waardering van de leaseverplichting en het gebruiksrecht. De gerelateerde betalingen worden opgenomen als kosten in de winst- en-verliesrekening.

Uit praktisch oogpunt staat IFRS 16 een huurder toe om niet-leasecomponenten niet te scheiden en in plaats daarvan rekening te houden met alle lease- en bijbehorende niet-leasecomponenten als een enkele regeling. Enduris maakt geen gebruik van deze vereenvoudiging.

Het gebruiksrecht vaste activa wordt, conform IAS 36, periodiek getest voor bijzondere waardevermindering.

Het gebruiksrecht en de leaseverplichting dienen samen te worden beoordeeld met het oog op het opnemen van uitgestelde belastingen als een enkele transactie. Er is dus geen tijdelijk verschil bij eerste herkenning. Tijdelijke verschillen die vervolgens ontstaan als het gebruiksrecht wordt afgeschreven en de leaseverplichting wordt verlaagd, daarover wordt een latentie gevormd.

Leases zijn in de balans opgenomen onder gebruikersrecht vaste activa en rentedragende schulden voor de leaseverplichting.

De afschrijvingen van het gebruikersrecht zijn opgenomen in de afschrijvingen en de rentelasten zijn opgenomen in de financiële lasten van de winst- en verliesrekening. In het kasstroomoverzicht zijn de kasstromen betreffende de leases afzonderlijk opgenomen.

4.4 Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben volgens de effectieve rente methode.

4.5 Vennootschapsbelasting

De vennootschapsbelasting over het resultaat wordt berekend door toepassing van het nominaal geldende tarief op het in de jaarrekening getoonde resultaat voor belasting, rekening houdend met permanente en tijdelijke verschillen in dit resultaat.

5. Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Onderscheid is aangebracht tussen de operationele, investerings- en financieringsactiviteiten. De operationele kasstroom omvat onder andere de uitgaven voor rente en belastingen en de ontvangsten van rente en dividenden. Ontwikkelingskosten, investeringen en desinvesteringen in vaste activa (inclusief financiële belangen) worden opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten. De betaling van dividend wordt gezien als een uitgaande kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Toelichting op de winst en verliesrekening

6. Netto omzet

Gereguleerd

De omzet Elektriciteit stijgt met ongeveer 1,1% ten opzichte van 2019. Stijgende tarieven voor de transportafhankelijke en transportonafhankelijke transportdiensten en aansluitdiensten zorgen voor een toename van de omzet met ongeveer 0,5 mln. Volume-ontwikkelingen leiden tot een verdere verhoging van de omzet met ongeveer € 0,5 mln. Dit zijn voornamelijk nieuwe klanten kleinverbruik.

De omzet Gas stijgt met ongeveer 4,2%. Deze stijging is voornamelijk een gevolg van een verhoging van het capaciteitsafhankelijk tarief. De volumes van de transportafhankelijke en onafhankelijke transportdiensten blijven stabiel.

Niet-gereguleerd

De post omzet TeslaN betreft de omzet van joint operation TeslaN. In deze strategische samenwerking met TenneT TSO B.V. worden werkzaamheden op het gebied van het beheer, instandhouding en onderhoud en oplossing van storingen van hoogspanning, tussenspanning en complexe middenspanning in Zeeland gezamenlijk uitgevoerd. Deze omzet is € 0,9 mln hoger door een hogere jaaropdracht en meer correctief onderhoud waaronder het oplossen van een storing in een oliedrukkabel (€ 0,5 mln).

De overige omzet betreft de amortisatie van de vooruit ontvangen bijdragen van derden voor een bedrag van € 2,7 mln. (2019: € 2,5 mln.). Dit hangt samen met het feit dat sinds 1 januari 2009 de van derden vooruit ontvangen bijdragen bij activering als langlopende verplichting worden gepassiveerd.

(bedragen x 1.000 euro)

	2020	2019
Gereguleerd		
Netbeheer Elektriciteit		
Omzet transportafhankelijke transportdiensten	72.144	70.915
Omzet transportonafhankelijke transportdiensten	4.952	4.900
Omzet meterhuur	1.214	1.221
Omzet voorgaande boekjaren	-	-
Omzet aansluitdiensten	7.614	7.498
Omzet huur transformatoren en overige bedrijfsopbrengsten	993	1.329
	86.916	85.863
Netbeheer Gas		
Omzet transportafhankelijke transportdiensten	18.867	17.881
Omzet transportonafhankelijke transportdiensten	3.566	3.551
Omzet aansluitdiensten	6.098	5.829
Omzet meterhuur	1.606	1.640
Omzet voorgaande boekjaren	-	-
Overige bedrijfsopbrengsten	22	37
	30.159	28.938
Niet-gereguleerd		
Omzet TeslaN	3.965	3.085
Overige omzet	2.624	2.478
Totaal	123.665	120.364

7. Overige Bedrijfsopbrengsten

De post overige bedrijfsopbrengsten betreft voornamelijk de bijdragen van derden op exploitatie projecten verantwoord voor een bedrag van € 0,9 mln. (2019 € 1,0 mln.).

8. Diensten van derden, materialen en andere externe kosten

(bedragen x 1.000 euro)

	2020	2019
Exploitatiekosten in rekening gebracht door groepsmaatschappijen	46.555	42.794
Overige exploitatiekosten	9.184	7.848
Totaal	55.740	50.642

De exploitatiekosten die door groepsmaatschappijen in rekening zijn gebracht nemen met ongeveer 8,7% toe. De kosten stijgen vanwege het inhuren van additionele diensten voor ICT-projecten, voor een waarde van € 1,6 mln. Daarentegen dalen de kosten vanwege minder onderhoud en storingen voor gas (€ 0,6 mln.) De resterende stijging komt overwegend door een doorbelasting van DNWG Staff B.V. voor de distributie van overhead kosten, ter waarde van € 1,9 mln. De overige exploitatiekosten stijgen met name door hogere kosten voor contributies, advies en huur.

Bezoldiging bestuurders

Op de bezoldiging van de bestuurders van Enduris is de Wet Normering Topinkomens van toepassing. De WNT stelt dan ook nadrukkelijk grenzen aan het beloningsbeleid dat geldt voor de leden van de raad van bestuur. De maximale bezoldiging op grond van het beloningsbeleid is gelijk aan het algemeen bezoldigingsmaximum van de WNT. Variabele beloning maakt geen onderdeel uit van het beloningspakket. Voor de bestuurders geldt dezelfde pensioenregeling als voor de overige medewerkers van Enduris. De raad van commissarissen van Stedin Groep stelt jaarlijks het vaste jaarinkomen inclusief vakantiegeld van de bestuurders vast. De remuneratiecommissie binnen Stedin Groep evalueert jaarlijks het functioneren van de bestuurders en formuleert een voorstel aan de raad van commissarissen voor eventuele aanpassing van het vaste jaarinkomen, inclusief indexatie. Het beloningsbeleid is in de aandeelhoudersvergadering van 7 februari 2020 goedgekeurd.

Daarnaast kwalificeert ook de directie van DNWG Groep N.V., waarvan netbeheerder Enduris onderdeel uitmaakt, als topfunctionaris op grond van de WNT. De directeur van Enduris B.V. is, op grond van een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd, in dienst van DNWG Staff B.V. en de daarmee samenhangende kosten worden voor 50 procent doorbelast van DNWG Staff B.V. aan Enduris voor een bedrag van circa € 0,1 mln. in 2020 (2019 € 0,1 mln.)

De overeenkomstig artikel 5c, lid 3 van de 'Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector' vereiste toelichtingen zijn opgenomen in de jaarrekening 2020 van Stedin Holding N.V., zoals gedeponneerd bij de Kamer van Koophandel te Rotterdam en gepubliceerd op de website van Stedin Groep.

9. Inkoopwaarde van de omzet

De kosten van inkoop zijn met € 3,8 mln. gestegen ten opzichte van het boekjaar 2019. De inkoopkosten van transportcapaciteit zijn met € 3,7 mln. gestegen door een stijging van de transportafhankelijke tarieven. Het tarief van de kW-max en kW-gecontracteerd steeg als gevolg van het tarievenbesluit TenneT met 38% ten opzichte van 2019. De inkoopkosten van netverliezen namen af met € 0,1 mln. en zijn toe te wijten aan lagere ingekochte hoeveelheden. De inkoopkosten Zebra namen toe als gevolg van hogere transporttarieven.

(bedragen x 1.000 euro)

	2020	2019
Elektriciteit		
Inkoop transport TenneT	16.162	12.431
Inkoop energie ter compensatie van technische netverliezen	4.905	5.015
	21.067	17.446
Gas		
Inkoop transport ZEBRA	505	367
	505	367
Totaal	21.572	17.813

10. Overige bedrijfskosten

De kosten van precario en concessies liggen op hetzelfde niveau als 2019,

De kosten van voorzieningen zijn in 2020 negatief door vrijval van voorzieningen. Op de in 2019 gevormde voorziening ad € 1,1 mln. voor het verwijderen van oude gasaansluitingen is in 2020 0,3 mln vrijgevallen op basis van een herinventarisatie. De werkzaamheden voor amoveringen zijn grotendeels afgerond en de kosten hiervoor zijn lager geworden dan voorzien. Dit heeft geleid tot een vrijval van 0,1 mln. Tenslotte is er in 2020 een voorziening gevormd voor een claim inzake het afschakelen van 2 zonneparken en 1 windpark, vanwege congestie op het net.

(bedragen x 1.000 euro)

	2020	2019
Precario en concessies	8.045	8.036
Voorzieningen	-297	659
Totaal	7.749	8.695

11. Afschrijvingen

(bedragen x 1.000 euro)

	2020	2019
Immateriële vaste activa		
Afschrijvingen	2.250	2.312
Desinvesteringen	0	1.013
Materiële vaste activa		
Afschrijvingen	23.655	21.294
Desinvesteringen	1.425	1.472
Gebruiksrecht vaste activa		
Afschrijvingen	368	368
Desinvesteringen		-
Totaal	27.697	26.459

De afschrijvingen en desinvesteringen hebben betrekking op immateriële, materiële vaste activa en op het gebruiksrecht vaste activa. De totale afschrijvingen liggen in lijn met 2019.

De post desinvesteringen (materiële vaste activa) betreft activa die is verwijderd en niet meer dienstbaar is ten behoeve van de levering van diensten door Enduris. In 2020 zijn in deze post de geschatte desinvesteringen opgenomen van activa die gedurende 2020 uit het net van Enduris zijn verwijderd. Ook het verschil tussen de werkelijke geboekte desinvesteringen van activa, die gedurende 2019 zijn verwijderd, en de geschatte desinvesteringen 2019 zijn in deze post verantwoord. Het effect hiervan is 0,2 mln.

12. Financiële baten en lasten

(bedragen x 1.000 euro)

	2020	2019
Rentelasten	-3.450	-3.750
Rentelasten voor lease betalingen	-1	-2
Afschrijving geamortiseerde kosten	0	-
Rentebaten	13	12
Geactiveerde intrest (bouwrente)	550	303
Overige financiële baten en lasten	-14	-62
Totaal	-2.903	-3.499

13. Vennootschapsbelasting

(bedragen x 1.000 euro)

	2020	2019
Acute belastinglasten en belastingbaten huidig jaar	504	356
Vrijval/dotatie uitgestelde belastingen uit hoofde van wijziging vpb tarieven	33	-274
Mutatie uitgestelde belastingen	1.889	3.314
Mutatie uitgestelde belastingen voorgaande boekjaren	-	-
Belastingen over het resultaat	2.426	3.396
(bedragen x 1.000 euro)		
	2020	2019
Resultaat voor belastingen	10.440	11.837
Deelnemingsvrijstelling	-845	2.861
Fiscaal lager resultaat inzake mutatie voorziening amovering	-697	-1.239
Fiscaal afwijkende afschrijving	-6.884	-12.035
Fiscaal belastbaar bedrag	2.014	1.424
Nominaal belastingtarief	25,0%	25,0%
Acute belastinglasten	504	356
	2020	2019
Nominaal belastingtarief	25,0%	25,0%
Effect van:		
-Deelnemingsvrijstelling	-2,0%	6,0%
-Wijziging vpb tarieven	0,1%	-0,6%
-Overige	0,2%	-1,8%
Effectieve belastingdruk jaar	23,2%	28,7%

14. Immateriële vaste activa

(bedragen x 1.000 euro)

	Totaal	Software	Gebruikers- rechten	Activa in aanbouw
Boekwaarde per 1 januari 2019	8.598	6.153	507	1.938
Activeringen	-	1.911		-1.911
Desinvesteringen	-1.013	-1.013		
Investerings	2.259	433	1.751	75
Afschrijvingen	-2.312	-2.299	-13	-
Boekwaarde per 31 december 2019	7.532	5.185	2.245	102
Cumulatieve afschrijvingen en impairment	21.796	21.756	40	-
Aanschafwaarde per 31 december 2019	29.328	26.941	2.285	102
Boekwaarde per 1 januari 2020	7.532	5.185	2.245	102
Activeringen	-	59		-59
Desinvesteringen	0			
Investerings	139		139	
Afschrijvingen	-2.250	-2.190	-61	
Overig	-13	9	-7	-15
Boekwaarde per 31 december 2020	5.408	3.063	2.317	28
Cumulatieve afschrijvingen en impairment	24.046	23.946	101	-
Aanschafwaarde per 31 december 2020	29.467	26.941	2.425	43
Afschrijvingstermijn in jaren		5	40	N.v.t.

De boekwaarde van de categorie 'Software' en 'Activa in aanbouw' betreft intern vervaardigde software en heeft voornamelijk betrekking op investeringen om de marktprocessen, aansluitprocessen, het blindstandsproces, het klantcontact en het facturatieproces te verbeteren en/of te vernieuwen. Tevens bestaat deze post uit investeringen in mobiele toepassingen en het vectoriseren van aansluitingen elektriciteit en openbare verlichting. De categorie 'gebruikersrechten' ziet toe op investeringen in gebruikersrechten voor 150kV aansluitingen van TenneT.

15. Materiële vaste activa

(bedragen x 1.000 euro)

	Totaal	Gebouwen en terreinen	Machines en installaties (incl. FV)	Andere vaste bedrijfs- middelen	Activa in aanbouw	Bijdrage van derden
Boekwaarde per 1 januari 2019	514.069	22.698	538.409	7	42.398	-89.443
Activeringen	-	847	63.727	-	-64.574	-
Investerings	65.595	-	-	-	65.595	-
Desinvestering	-1.472	-	-1.466	-6	-	-
Afschrijvingen	-21.294	-739	-24.925	-	-	4.370
Overige mutaties	-	-	-	-	-	-
Boekwaarde per 31 december 2019	556.898	22.807	575.745	1	43.418	-85.073
Boekwaarde voor aftrek bijdragen	641.971	22.807	575.745	1	43.418	-
Cumulatieve afschrijvingen en impairment	466.140	26.683	579.701	936	-	-141.181
Aanschafwaarde per 31 december 2019	1.023.039	49.490	1.155.446	937	43.418	-226.253
Boekwaarde per 1 januari 2020	556.898	22.807	575.745	1	43.418	-85.073
Activeringen	-0	1.830	51.172	-	-53.002	-
Investerings	64.433	-	-	-	64.433	-
Desinvestering	-1.425	-	-1.424	-1	-	-
Afschrijvingen	-23.655	-739	-27.139	-	-	4.223
Overige mutaties	-1.492	-67	-339	-	-1.086	-
Boekwaarde per 31 december 2020	594.759	23.831	598.015	-	53.763	-80.850
Boekwaarde voor aftrek bijdragen	675.609	23.831	598.015	-	53.763	-
Cumulatieve afschrijvingen en impairment	460.484	27.353	577.598	936	-	-145.404
Aanschafwaarde per 31 december 2020	1.055.243	51.184	1.175.613	936	53.763	-226.253
Afschrijvingstermijn in jaren		10-50	10-50	5	n.v.t.	

De investeringen in 2020 betroffen nieuwe investeringen in het elektriciteits- en gasnet en investeringen in (slimme) meters. De post desinvesteringen (materiële vaste activa) betreft activa die is verwijderd en niet meer dienstbaar is ten behoeve van de levering van diensten door Enduris. In de post desinvesteringen in 2020 zijn de geschatte desinvesteringen opgenomen van activa die gedurende het jaar uit het net van Enduris zijn verwijderd. Voor het berekenen van de desinvesteringen voor zowel netten als klantmeters wordt gebruik gemaakt van de bekende activeringsprijzen per jaar. Voor zover de informatie niet meer beschikbaar is, worden prijzen teruggerekend op basis van de CBS prijsindexcijfers. Verder is onder meer gebruikgemaakt van gegevens uit technische systemen zoals het geografisch informatiesysteem (GIS). In het GIS wordt onder andere informatie bijgehouden van verwijderde elektriciteitskabels, elektriciteit stations, transformatoren, gasleidingen en gas stations.

Geregistreerde informatie betreft: het jaar van verwijdering, het jaar van ingebruikname/bouwjaar, type kabel, spanningsniveau, drukniveau, soort station/soort behuizing, lengte in meters, aantallen en de postcode. De informatie geeft inzicht in de hoeveelheid (aantallen en lengtes) verwijderde activa en is de basis voor het verwerken van de desinvesteringen. Aan de hand van de prijzen en hoeveelheden is de oorspronkelijke aanschafwaarde van de desinvesteringen bepaald. Aan de hand van de omschrijving in combinatie met activaklasse/toerekengroep en het activeringsjaar zijn de juiste actiefnummers geselecteerd in het financiële systeem om te desinvesteren en de data in het technische systeem te koppelen met het financiële systeem. Benadrukt wordt dat de gehanteerde methode bijdraagt aan betere verslaggeving, maar dat de methodiek, mede gezien het feit dat de beschikbare informatie om alle desinvesteringen betrouwbaar te kunnen duiden, alsmede de financiële omvang ervan betrouwbaar

te kunnen kwantificeren, zijn beperkingen kent. Hierdoor is sprake van een (resterende) onzekerheid met betrekking tot de vraag of de verantwoorde desinvesteringen volledig zijn. Echter, aangezien deze desinvesteringen niet op een betrouwbare wijze kunnen worden bepaald, kunnen deze niet worden verwerkt. Deze onzekerheid zit in de balanspost materiële vaste activa, categorieën "Machines en installaties" (boekwaarde ultimo 2020 € 601,3 mln).

In 2020 is de levensduur van de GPRS slimme meters herzien, met een hogere afschrijving van circa € 1,8 mln in boekjaar 2020 als gevolg. De jaarlijkse impact op de toekomstige periodes is minder dan € 1,8 mln.

Op de activa in aanbouw is voor €0,6 miljoen aan rente geactiveerd, waarbij het gehanteerde rentepercentage 2,3% bedraagt (2019: € 0,3 miljoen, tegen 2,5%).

16. Gebruiksrecht vaste activa

(bedragen x 1.000 euro)

	Grond en bedrijfsgebouwen
Boekwaarde per 1 januari 2020	709
Activeringen	-
Investerings	25
Desinvestering	-
Afschrijvingen	-368
Overige mutaties	
Boekwaarde per 31 december 2020	367
Boekwaarde voor aftrek bijdragen	367
Cumulatieve afschrijvingen en impairment	736
Aanschafwaarde per 31 december 2020	1.102
Afschrijvingstermijn in jaren	5

De post gebruikersrechten is een gevolg van de implementatie van IFRS 16 voor Enduris als huurder is dat rechten en verplichtingen uit hoofde van leases op de balans zijn opgenomen. Enduris heeft leaseovereenkomsten afgesloten voor een aantal bedrijfsgebouwen.

De leaseverplichtingen zijn toegelicht in 23 Leaseverplichtingen.

17. Financiële vaste activa

De post financiële vaste activa heeft betrekking op de geassocieerde deelnemingen en overige deelnemingen en overige financiële vaste activa.

Geassocieerde deelnemingen en overige deelnemingen

Enduris heeft een 33,33% belang in ZEBRA Gasnetwerk B.V., de netbeheerder van de hoofdtransportleiding voor hoogcalorisch gas van Zelzate naar Moerdijk. De deelneming in ZEBRA is aangemerkt als geassocieerde deelneming. De post overige deelnemingen betreft een verworven belang (2,47%) in Energie Data Services Nederland B.V. (EDSN).

(bedragen x 1.000 euro)

	Totaal	Geassocieerde deelnemingen	Overige deelnemingen
Stand per 1 januari 2019	6.032	6.018	14
Resultaat	-2.861	-2.861	-
Dividend	-	-	-
Stand per 31 december 2019	3.171	3.157	14
Resultaat	845	845	-
Dividend	-	-	-
Stand per 31 december 2020	4.016	4.002	14

Samenvattende informatie met betrekking tot ZEBRA

(bedragen x 1.000 euro)

(bedragen x 1.000 euro)		
Balans	31-12-2020	31-12-2019
Immateriële vaste activa		3
Materiële vaste activa		11.344
Financiële vaste activa		-
Vlottende activa	12.716	1.731
Liquide middelen	322	3.116
	13.037	16.194
Eigen vermogen	12.004	9.468
Langlopende schulden	340	300
Kortlopende schulden	693	6.426
	13.037	16.194
Resultaat		
Totaal baten	5.620	7.760
Totaal lasten	3.108	16.802
Resultaat voor belasting	2.511	-9.042
Resultaat na belasting	2.536	-8.583

Het resultaat van de geassocieerde deelneming in 2020 is hoger, als gevolg van een eenmalige afwaardering van € 9,5 mln. in 2019. Per 31.12.2020 zijn de extra hogedruknetwerken van ZEBRA Gasnetwerk B.V. verkocht aan landelijk netbeheerder Gasunie Transport Services (GTS). Betaling door GTS heeft in 2021 plaatsgevonden. In 2021 zal ook de verdere afwikkeling van ZEBRA Gasnetwerk B.V. plaatsvinden. Per 17 maart 2021 is door de AvA van Zebra besloten de entiteit te ontbinden en over te gaan tot vereffening.

Overige financiële vaste activa

(bedragen x 1.000 euro)

	Leningen u/g
Stand per 1 januari 2019	1.365
Nieuwe vordering	349
Aflossing / mutatie	-280
wijziging vpB tarief	
Stand per 31 december 2019	1.434
Nieuwe vordering	503
Aflossing / mutatie	-324
wijziging vpB tarief	
Stand per 31 december 2020	1.613

De post leningen u/g heeft betrekking op verstrekte leningen aan EDSN B.V. Conform de financieringsovereenkomsten is voor € 0,3 mln. aan aflossingen ontvangen, en voor € 0,5 mln. aan nieuwe leningen verstrekt. De gewogen gemiddelde rentevoet bedraagt over 2020: 0,9% (2019 0,9%). De looptijd van de leningen bedraagt tussen 1 en 5 jaar, waarbij geen zekerheden zijn gesteld. Vooraf wordt voor iedere lening een rentevoet vastgesteld. Deze is gebaseerd op een meerjarige rente met opslag, en is gedurende de looptijd van de lening vast.

18. Onderhanden projecten voor derden

Deze post bestaat uit onderhanden werk per 31 december 2020 van Enduris voor het uitvoeren van werkzaamheden voor Stedin Groep voor een bedrag van € 0,2 mln. (2019: € 0,5 mln.) en de onderhanden werk positie van TeslaN B.V. voor het uitvoeren van werkzaamheden voor derden voor een bedrag van € 1,4 mln. (2019: € 1,3 mln.)

19. Debiteuren

De post handelsdebiteuren is gestegen met € 0,6 mln. ten opzichte van voorgaand jaar. Deze stijging wordt onder meer verklaard door hogere bijdragen van derden voor de investeringen in materiële vaste activa. Daarnaast leiden stijgende volumes en hogere prijzen voor grootverbruik tot een toename van de post debiteuren. De stijging is in lijn met de stijging van de omzet. In 2020 was er sprake van een beperkte vrijval van de voorziening dubieuze debiteuren. De voornaamste oorzaak hiervoor is de daling in het bedrag van posten ouder dan 120 dagen. In 2020 zijn er vrijwel geen bedragen aan oninbare vorderingen afgeboekt ten laste van de voorziening.

(bedragen x 1.000 euro)

	Verwacht verlies	2020		2019	
		Vorderingen	Voorzieningen	Vorderingen	Voorzieningen
Kleinverbruik debiteuren	0,1-100%	7.086	120	6.749	99
Grootverbruik debiteuren					
tot 1 maand	0%-55%	8.483	9	8.238	38
tot 2 maanden	2%-75%	29	8	21	7
2 tot 3 maanden	7,5%-100%	32	1	10	2
3 tot 4 maanden	10%-100%	2	1	2	0
meer dan 4 maanden	15%-100%	318	186	490	209
Nominale waarde		15.951	325	15.510	355
Af: Waardervermindering		-325		-355	
Totaal		15.626	325	15.155	355

Voor meer informatie met betrekking tot de verwachte kredietverliezen zie het onderdeel 'kredietverliezen voor debiteuren' op pagina 18.

20. Liquide middelen

De liquide middelen bestonden op 31 december 2020 uit banktegoeden van € 2,9 mln. (2019: € 0,5 mln.). De liquide middelen worden in euro's aangehouden en staan ter vrije beschikking.

21. Eigen vermogen

Aandelenkapitaal

Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt € 18.000 verdeeld in 180 aandelen met een nominale waarde van elk € 100. Per 31 december 2020 is € 18.000 geplaatst en volgestort. Gedurende 2020 is hierin geen wijziging opgetreden.

Agioreserve

De Agioreserve betreft een kapitaalstorting van ongeveer € 125 miljoen bij de verwerving van het economische eigendom van de door Enduris beheerde netten en aansluitingen en aanvullende agiostortingen van circa € 15 mln. vanwege de splitsing van netwerkbedrijf en het productie- en leveringsbedrijf. Gedurende 2020 is hierin geen wijziging opgetreden.

Wettelijke reserve deelnemingen

De wettelijke reserve deelnemingen betreft de niet uitgekeerde winst uit de joint operation TeslaN en deelneming Zebra. Deze wettelijke reserve is niet vrij uitkeerbaar. Voor het verloop van de wettelijke reserve deelnemingen wordt verwezen naar het mutatieoverzicht eigen vermogen.

Wettelijke reserve inzake ontwikkelingskosten

In de wettelijke reserve inzake ontwikkelingskosten zijn de geactiveerde ontwikkelingskosten van de immateriële vaste activa opgenomen. Deze wettelijke reserve is niet vrij uitkeerbaar. Voor het verloop van de wettelijke reserve inzake ontwikkelingskosten wordt verwezen naar het mutatieoverzicht eigen vermogen.

Overige reserves

Voor het verloop van de overige reserves wordt verwezen naar het mutatieoverzicht eigen vermogen.

Voorstel winstbestemming 2020

De algemene vergadering heeft op 21 oktober 2020 besloten om de vrij beschikbare winst over 2019 toe te voegen aan de overige reserves.

Het resultaat 2020 staat ter vrije beschikking van de algemene vergadering.

(bedragen x 1.000 euro)

	2020	2019
Voor winstbestemming beschikbare winst	8.014	8.441
Toevoeging aan overige reserves	8.014	8.441

22. Voorzieningen

(bedragen x 1.000 euro)

	Totaal	Voorzieningen voor amoveringen	Voorzieningen verwijdering oude gasaansluitingen	Voorziening inzake claims
Boekwaarde per 1 januari 2019	-	-	-	-
Terugboeking kortlopend gedeelte	1.971	1.971	-	-
Dotaties	1.100	-	1.100	-
Onttrekkingen	-803	-803	-	-
Vrijval	-436	-436	-	-
Kortlopend gedeelte	-732	-732	-	-
Boekwaarde per 31 december 2019	1.100	-	1.100	-
Terugboeking kortlopend gedeelte	732	732	-	-
Dotaties	65	-	-	65
Onttrekkingen	-750	-574	-176	-
Vrijval	-373	-123	-250	-
Kortlopend gedeelte	-437	-35	-337	-65
Boekwaarde per 31 december 2020	337	-0	337	0

Voorzieningen voor amoveringen

Deze voorziening is gevormd vanwege de verplichting opgelegd door Rijkswaterstaat om een 50-kV kabel in de Westerschelde te amoveren en het schoonmaken van de landkabels. De landkabels zijn die onderdelen van de eerder genoemde Westerscheldekabel die op het land zijn gesitueerd. In 2019 is een gedeelte van de kabels en moffen verwijderd. In 2020 is hier vervolg aangegeven en is er circa 7.100 meter kabel geruimd. Er heeft een beperkte vrijval plaatsgevonden, o.a. door lagere kosten van de bodemsanering van vervuilde grond rondom station Bakendorp 3. Alle geplande werkzaamheden zijn vrijwel afgerond, met als laatste restpunt de sloop van station Eendragtspolder 3, welke na april 2021 zal worden uitgevoerd.

Voorziening voor oude gasaansluitingen

In het eerste halfjaar 2019 is door Netbeheerders op sectoraal in Netbeheer Nederland afgesproken dat het verwijderen van gasaansluitingen niet langer vrijblijvend uitvoerbaar is voor Netbeheerders, maar dat vanuit veiligheidsoogpunt dit versneld wordt uitgevoerd en onderhavig wordt aan toezicht door SODM. Het betreft afgesloten gasaansluitingen, met een status 'uit bedrijf', waar nog wel 'druk' op staat. De hiermee verband houdende kosten worden niet in rekening gebracht bij (voormalige) klanten. In 2019 is een voorziening ten laste van de operationele kosten gevormd voor een bedrag van € 1,1 miljoen. In 2020 werd er een vrijval geboekt als gevolg van verbeterde inzichten in de te verwijderen aantallen, waardoor de verwachte kosten werden bijgesteld naar € 0,9 miljoen. Daarnaast zijn in 2020 de werkzaamheden opgestart. Enduris verwacht eind 2022 de betreffende gasaansluitingen verwijderd te hebben.

23. Leaseverplichtingen

Leaseverplichtingen

Zie voor nadere toelichting 1.2. IFRS 16 'Leaseovereenkomsten'.

(bedragen x 1.000 euro)

	2020	2019
Stand per 1 januari	653	1.077
Nieuwe verplichtingen	27	-
Aflossing lease verplichting	-369	-424
Stand per 31 december	311	653

De looptijden van deze leaseverplichting is: € 0,3 miljoen binnen 1 jaar.

23a. Uitgestelde belastingverplichtingen

(bedragen x 1.000 euro)

Uitgestelde belastingverplichtingen	
Stand per 1 januari 2019	5.115
Nieuwe vordering	
Aflossing / mutatie	-3.655
wijziging vpB tarief	274
Stand per 31 december 2019	1.734
Nieuwe vordering	
Aflossing / mutatie	-1.888
wijziging vpB tarief	-34
Stand per 31 december 2020	-188

De post uitgestelde belastingvordering vindt voornamelijk zijn oorsprong in de verschillen tussen de fiscale en de bedrijfseconomische boekwaarden van de materiële vaste activa op de openingsbalans per 1 januari 1998. Deze latentie heeft overwegend een langlopend karakter. In 2020 is een nieuwe latentie opgenomen conform Stedin beleid (en in lijn met afspraken tussen fiscus en Stedin) rondom activering van personeelskosten. Desalniettemin is de latente vordering inmiddels overgegaan in een latente schuld. Zie ook toelichting 13. Vennootschapsbelasting.

24. Leningen o/g groep

Per 31 December 2020 bedraagt de langlopende lening, ondergebracht bij DNWG, € 150 miljoen. Het betreft een langlopende rentedragende lening verkregen van Stedin. Het rentepercentage van de lening was 2,3% voor 2020. Het rentepercentage wordt jaarlijks vastgesteld en is gebaseerd op de gemiddelde rentekostenvoet van de schulden van Stedin groep. Op eerste verzoek van de geldverstrekker verzoek kan Enduris gevraagd worden aanvullende zekerheden te verstrekken. De waarde van de lening is gelijk gebleven aan de waarde van 2019. De lening heeft een looptijd tot en met juni 2027 en is aan het einde de van de looptijd volledig af te lossen.

(bedragen x 1.000 euro)

	2020	2019
Stand per 1 januari	150.000	150.000
Opname nieuwe lening	-	-
Aflossing	-	-
Stand per 31 december	150.000	150.000

25. Vooruit ontvangen bijdragen van derden

De vooruit ontvangen bijdragen van derden betreffen bijdragen van derden voor de investeringen in materiële vaste activa. De vooruit ontvangen bijdragen van derden worden geamortiseerd over de verwachte levensduur van de gerelateerde materiële vaste activa. De amortisatie wordt in de winst -en verliesrekening verantwoord onder de netto-omzet.

(bedragen x 1.000 euro)

Boekwaarde per 1 januari 2019		88.039
Gepassiveerde vooruit ontvangen omzet		11.309
Afschrijvingen		-2.478
Boekwaarde per 31 december 2019		96.869
Gepassiveerde vooruit ontvangen omzet		11.704
Afschrijvingen		-2.670
Boekwaarde per 31 december 2020		105.903

Classificatie

(bedragen x 1.000 euro)

	31-12-2020	31-12-2019
Kortlopend	2.686	2.686
Langlopend	103.217	94.183
Totaal	105.903	96.869

26. Handelscrediteuren en overige schulden

(bedragen x 1.000 euro)

	2020	2019
Handelscrediteuren	6.224	2.417
Contractverplichtingen	2.686	2.686
Overige schulden	2.867	3.307
Totaal	11.777	8.410

De post overige schulden bestaat uit nog te ontvangen facturen en is als volgt opgebouwd:

(bedragen x 1.000 euro)

	2020	2019
Inkoop transportdiensten	996	668
Inkoop netverliezen	495	632
Precario	703	752
Teslan	470	647
Overig	203	608
Totaal	2.867	3.307

27. Belastingen

Deze post bestaat uit nog af te dragen BTW (€ 3,7 mln.) en de looptijd is minder dan een jaar.

28. Onderhanden projecten voor derden

Deze post bestaat uit onderhanden werk per 31 december 2020 van Enduris voor het uitvoeren van werkzaamheden voor Stedin groep voor een bedrag van € 0,9 mln. (2019: €0,8 mln.) en de onderhanden werk positie van TeslaN B.V. voor het uitvoeren van werkzaamheden voor derden voor een bedrag van € 1,2 mln. (2019: € 0,6 mln.)

29. Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Resultaten meetdomein

De tarieven die Enduris als netbeheerder in rekening brengt voor de huur van kleinverbruiksmeters zijn gereguleerd en gebaseerd op de Ministeriele Regeling Meettarieven (MR). Hierin is geregeld hoe de ACM deze tarieven vaststelt. De maximale tarieven die netbeheerders mogen hanteren zijn op dit moment gebaseerd op de tarieven van 2005, plus een jaarlijkse inflatiecorrectie op basis van de consumentenprijsindex. Sinds 2011 monitort de ACM de kosten die gemoeid zijn met het uitvoeren van de meettaak. Hierbij is het de bedoeling dat het project Grootchalig Aanbieden Slimme meters uit de behaalde rendementen gefinancierd kan worden. De MR borgt dat de consument uiteindelijk niet meer dan de kostendeckende tarieven betaalt en dat de netbeheerders geen overwinsten behalen. Om dit te bereiken kan de ACM de behaalde rendementen in toekomstige tarievenbesluiten betrekken. Volgens onze huidige inschattingen heeft Enduris op dit moment voldoende rendement gerealiseerd om de invoering van de slimme meter zonder tariefstijgingen te financieren. In lijn hiermee heeft Enduris de meettarieven elektriciteit en gas licht laten dalen (gemiddeld 4,6%) met ingang van 1 februari 2020 om

hiermee de verschillen tussen de kosten en opbrengsten in de meetdomeinen te mitigeren. De resterende overwinst in het meetdomein bedraagt per ultimo 2020 € 5,9 mln.

Precario

Enduris is met een aantal gemeenten verwikkeld in juridische geschillen inzake precariobelasting. In totaal betreft het een potentieel door Enduris te vorderen bedrag van € 32,5 miljoen. Gezien de onzekerheden zijn de potentiële vorderingen niet verantwoord in de balans per 31 december 2020.

Inkoopverplichtingen energie

Enduris is inkoopverplichtingen voor energie aangegaan voor het compenseren van het administratief en technisch netverlies. De verplichting op basis van in 2020 geldende tarieven bedraagt € 5 mln. en heeft betrekking op de periode tot en met 2021. In 2021 vervalt € 5 mln.

Investeringsverplichtingen

Per 31 december 2020 zijn financiële verplichtingen aangegaan voor een bedrag van circa € 23,3 mln. (Ultimo 2019: € 33,6 mln.) met betrekking tot nog uit te voeren investeringen.

Asbestcement leidingen

Enduris voert een omvangrijk vervangingsprogramma uit van gasleidingen van asbestcement (AC). Dit programma loopt tot 2025 conform afspraken met Staatstoezicht op de Mijnen (SodM). Bij de start van het vervangingstraject in 2010 bevond zich nog 66 kilometer AC gasleidingen in het net. De AC-leidingen bevinden zich alleen in de gemeente Middelburg. In Middelburg ligt nog circa 12,0 km per 31 december 2020 (eind 2019: 13,9 km) aan asbestcementleidingen. Het is de bedoeling dat dit materiaal voor 2026 planmatig wordt vervangen. Dit betreft een verplichting waarvoor geen voorziening behoeft te worden gevormd, want deze vervanging is onderdeel van de normale vervangingscyclus. Er is geen sprake van een acute verplichting, omdat er geen sprake is van milieurisico's die directe vervanging noodzakelijk maken. De werkzaamheden worden zoveel mogelijk gecombineerd met reconstructiewerken en/of bestratingswerkzaamheden van de gemeente om overlast waar mogelijk te beperken en zo kostenefficiënt mogelijk te opereren. Het projectmatig vervangen van dit type gasleidingen is een van 2010 t/m 2025 doorlopend project, waarbij per jaar wordt bepaald welke AC-leidingen worden vervangen. De geschatte kosten over de resterende looptijd van het project bedragen € 2,6 mln.

Fiscale eenheid

Enduris is onderdeel van de fiscale eenheid van Stedin Holding N.V. voor de vennootschapsbelasting. De vennootschappen die deel uitmaken van een fiscale eenheid zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschulden van die fiscale eenheid en verrekenen de vennootschapsbelasting met Stedin Holding conform overeengekomen interne verrekeningsmethodieken. Voor de omzetbelasting is tevens sprake van een fiscale eenheid met daarin Stedin Holding N.V. en al haar geconsolideerde deelnemingen. Alle vennootschappen die deel uitmaken van een fiscale eenheid, zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschulden van de fiscale eenheid.

30. Transacties met verbonden partijen

(bedragen x 1.000 euro)

	Ingekochte goederen en diensten			Verkochte goederen en diensten			Vorderingen (debiteuren)			Schulden (crediteuren en leningen o/g)		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018
DNWG Staff B.V.	24.776	23.136	21.752							4.111	3.672	3.026
DNWG Infra B.V.	19.491	18.906	17.902							16.944	3.032	7.658
ZEBRA Gasnetwerk B.V.	894	754	788	615	429	354	39			2	128	67
Stedin Holding N.V.	1.395						2.365	2.179	2.193	809		
DNWG Groep N.V.	-									203.880	200.443	176.681
Totaal	46.555	42.796	40.442	615	429	354	2.404	2.179	2.193	225.747	207.275	187.432

Verbonden partijen met Enduris betreffen entiteiten die tot dezelfde groep behoren als Enduris en Groep en entiteiten waarin Enduris rapporterende of gedeeltelijke zeggenschap heeft of bepalende invloed. Geassocieerde deelnemingen zijn verbonden partijen van Enduris. Transacties met verbonden partijen vinden plaats volgens voorwaarden die in het normale economische verkeer met derden gebruikelijk zijn.

De exploitatiekosten van ingekochte diensten bij DNWG Staff B.V. bestaan uit de kosten van gedetacheerd personeel bij Enduris.

De kosten van ingekochte goederen en diensten bij verbonden partijen nemen met ongeveer € 3,8 mln. toe.

De diensten die via DNWG Staff B.V. worden ingekocht, leiden per saldo tot een toename van € 1,6 mln., door Corona en integratie werkzaamheden.

De exploitatiekosten van ingekochte diensten bij DNWG Infra B.V.. omvatten de kosten voor onderhoud en beheer van de netinfrastructuur en meetdiensten van Enduris. De stijging van de kosten van DNWG infra B.V. (€ 0,6 mln.) is onder meer een gevolg van inhuren van additionele diensten voor ICT-projecten, voor een waarde van € 1,6 mln. Daarentegen dalen de kosten vanwege minder onderhoud en storingen voor gas (€ 0,6 mln.) Ook dalen de kosten voor meteropnames met € 0,2 mln.

De exploitatiekosten van ingekochte diensten bij Zebra Gasnetwerk B.V. betreft het onderhoud en beheer van het extra hogedruknet van Enduris.

De post verkochte goederen en diensten bij Zebra Gasnetwerk B.V. bestaan uit de kosten van gedetacheerd personeel bij Zebra Gasnetwerk B.V.

De vorderingen met Stedin Holding N.V. betreft te vorderen vennootschapsbelasting. De post schulden met DNWG Staff B.V. bestaat uit nog te betalen kosten van gedetacheerd personeel bij Enduris en ICT-kosten. De post schulden met DNWG Infra B.V. bestaat uit nog te betalen kosten voor de inkoop van diensten voor onderhoud, beheer en investeringen met betrekking tot de door Enduris beheerde netten en aansluitingen. De schulden met DNWG Groep N.V. betreffen een lening van € 150 mln. en een rekening courant faciliteit. Voor de lening kan Enduris op eerste verzoek van de geldverstrekker gevraagd worden aanvullende zekerheden te verstrekken en deze is niet direct opeisbaar. De lening heeft een looptijd tot en met juni 2027 en is aan het einde de van de looptijd volledig af te lossen. De rekening-courant faciliteit is direct opeisbaar.

Voor Stedin worden tevens werkzaamheden uitgevoerd op het gebied van stationsautomatisering. Deze activiteiten zijn door Enduris uitbesteed aan DNWG Infra B.V. en worden door Enduris op marge neutrale wijze aan Stedin gefactureerd. De vergoedingen die aan Stedin zijn gefactureerd en de kosten van de uitbesteede activiteiten die door DNWG Infra B.V. in rekening zijn gebracht, zijn gesaldeerd in de jaarrekening en derhalve niet opgenomen in de transacties met verbonden partijen. De omvang van de uitgevoerde activiteiten over 2020 bedraagt ongeveer € 13,8 mln. (2019: € 3,7 mln.)

Met EDSN, waarin Enduris, een beperkt belang heeft (2,47%) hebben in 2020 ook transacties plaatsgevonden. Het betreft hier de inkoop van diensten voor € 1,8 mln, vorderingen voor ongeveer € 1,6 mln.

31. Accountantskosten

De financiële gegevens van Enduris B.V. zijn opgenomen in de jaarrekening van Stedin Holding N.V. en derhalve is op basis van artikel 2:382a lid 3 BW een toelichting op de accountantskosten niet opgenomen in de jaarrekening van Enduris B.V.

32. Credit rating

Stedin Holding N.V. heeft een credit rating bij ratingbureau Standard & Poor's. Deze rating bestaat uit een langetermijnrating met outlook en een kortetermijnrating. De outlook geeft de verwachte verandering in de langetermijn rating aan voor de komende jaren.

De meest recente in september 2020 door Standard & Poor's toegekende credit rating is A- met een stabiele vooruitblik voor de lange termijn en A-2 voor de korte termijn."

33. Gebeurtenissen na balansdatum

Geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum.

34. Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Er is sprake van een positieve kasstroom over 2020, waarbij per saldo geen trekkingen hebben plaatsgevonden. Het positieve saldo wordt met name veroorzaakt door lagere investeringen waarbij deze bovendien door latere facturering hebben geleid tot oplopende crediteuren en een toename van de schulden aan verbonden partijen (met name DNWG Infra BV).

Voor akkoord:

Statutair bestuurder
Stedin Holding N.V.
Namens DNWG Groep N.V.

Was getekend
Goes, 28 september 2021

Overige gegevens

Statutaire bepalingen inzake de winstbestemming

In artikel 22 Winst en uitkeringen van de statuten zijn de volgende bepalingen inzake de winstbestemming opgenomen:

De algemene vergadering is bevoegd tot bestemming van de winst die door de vaststelling van de jaarrekening is bepaald en tot vaststelling van uitkeringen, voor zover het eigen vermogen groter is dan de reserves die krachtens de wet of de statuten moeten worden aangehouden en met inachtneming van de uitvoering van de aan de netbeheerder bij wet opgedragen taken en verplichtingen om zijn netten in werking te hebben, te vernieuwen, te onderhouden en uit te breiden.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de aandeelhouder van Enduris B.V.

Verklaring over de in het jaarbericht opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Enduris B.V. te Goes gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarbericht opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Enduris B.V. op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie (EU-IFRS) en met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2020.
2. De volgende overzichten over 2020: de winst-en-verliesrekening, het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het mutatieoverzicht eigen vermogen en het kasstroomoverzicht.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Enduris B.V. zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van aangelegenheden over de continuïteit

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel 'continuïteit' in de toelichting in paragraaf 2.2 en 33 in de jaarrekening van Enduris B.V, waarin de voorgenomen plannen van het management zijn uiteengezet om per 1 januari 2022 de activa en passiva van Enduris B.V. over te dragen aan Stedin Netbeheer B.V. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verklaring over de in het jaarbericht opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarbericht andere informatie, die bestaat uit:

- De overige gegevens.
- Bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met EU-IFRS en Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de directie onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Middelburg, 28 september 2021

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. A. van der Spek RA

Bijlagen

Verklaring ex artikel 18

Verklaring ex artikel 18, derde lid Elektriciteitswet 1998 en ex artikel 10d, derde lid Gaswet

Ondergetekende,
K.J. Verbogt,

verklaart hierbij in zijn hoedanigheid van directeur van Enduris B.V. dat:

De financiële verhouding tussen Enduris B.V. en een met Enduris B.V. verbonden groepsmaatschappij die activiteiten verricht die de netbeheerder op grond van artikel 17 van de Elektriciteitswet 1998 en artikel 10b van de Gaswet niet zelf mag verrichten, in het jaar 2018 voldoet aan de eisen die gesteld worden in artikel 18, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998 en artikel 10d, eerste lid, van de Gaswet, hetgeen betekent dat Enduris B.V. in het jaar 2019 een dergelijke groepsmaatschappij niet heeft bevoordeeld boven andere ondernemingen waarmee een dergelijke groepsmaatschappij in concurrentie treedt, of anderszins voordelen heeft toegekend die verder gaan dan in normaal handelsverkeer gebruikelijk is.

Als bevoordelen van een groepsmaatschappij of het toekennen van voordelen die verder gaan dan in normaal handelsverkeer gebruikelijk is, worden in ieder geval aangemerkt:

- Het verstrekken van gegevens aan een groepsmaatschappij over afnemers, niet zijnde afnemers als bedoeld in artikel 95a, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998 en afnemers, niet zijnde afnemers als bedoeld in artikel 43, eerste lid, van de Gaswet, die een verzoek hebben gedaan als bedoeld in artikel 23 of 24 van de Elektriciteitswet 1998 respectievelijk een verzoek als bedoeld in hoofdstuk 2 van de Gaswet;
- Het leveren van goederen of diensten aan een groepsmaatschappij tegen een vergoeding die lager is dan de redelijkerwijs daaraan tot te rekenen kosten;
- Het toestaan van het gebruik door een groepsmaatschappij van de naam of het beeldmerk van de netbeheerder op een wijze waardoor verwarring bij het publiek te duchten is over de herkomst van goederen of diensten.

Goes, 28 september 2021
Was getekend
K.J. Verbogt

Verklaring naleving gedragscode voor netbeheerders

Verklaring naleving Gedragscode voor Netbeheerders aangaande gegevens uit kleinverbruikmeetinrichtingen die op afstand uitleesbaar zijn.

Enduris B.V. te Goes maakt voor het goed kunnen uitvoeren van haar diensten gebruik van meetgegevens die zijn verkregen uit kleinverbruikmeetinrichtingen die op afstand uitleesbaar zijn. In aanvulling op de Wet Bescherming Persoonsgegevens hebben netbeheerders in de Nederlandse energiebranche een gedragscode opgesteld ten aanzien van het gebruik, het vastleggen, het uitwisselen en het bewaren van gegevens die zijn verkregen uit een kleinverbruikmeetinrichting die op afstand uitleesbaar is.

Het College Bescherming Persoonsgegevens heeft deze gedragscode 'Verwerking van persoonsgegevens door netbeheerders in het kader van installatie en beheer van slimme meters bij kleinverbruikers' goedgekeurd met als datum inwerkingtreding 19 mei 2012. Hierbij verklaart Enduris zich gedurende 2020 te hebben gehouden aan het gestelde in de regels en verplichtingen, genoemd in deze gedragscode.

In het kader van het willen verzamelen van metergegevens bij een groep kleinverbruikers om ten behoeve van de allocatie en reconciliatie tot nauwkeuriger verbruiksprofielen te kunnen komen, is geconstateerd dat voor de hiervoor in de Gedragscode opgenomen voorziening geen frequentie voor de toegestane meteruitlezing is opgenomen. In het kader van het willen gaan verzamelen van metergegevens bij kleinverbruikers om tot dynamische allocatie te kunnen komen in plaats van allocatie op jaarbasis met analoge meters, is geconstateerd dat voor de hiervoor in de Gedragscode opgenomen voorziening geen frequentie voor de toegestane meteruitlezing voor slimme meters is opgenomen.

Beide zaken zijn ondervangen door ter zake expliciet de ondubbelzinnige toestemming van de desbetreffende kleinverbruikers te vragen als elders in de Gedragscode bedoeld. Tegelijkertijd wordt er gewerkt aan een aanpassing van de Gedragscode, waarin deze omissie wordt meegenomen.

Goes, 28 september 2021
Was getekend

K.J. Verbogt
Directeur